

Današnja številka stane 2 dinarja.

201. številka.

U Ljubljani, v torek 4. septembra 1923.

Leto LVI.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenemelj nedelje in praznike.

Inserati: do 9 petti vrst á 1 D, od 10—15 petti vrst á 1 D 50 p, večji inserati petti vrstá 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklici petti vrstá 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust je pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knaflova ulica št. 5, pričilno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje

Telefon štev. 34.

Dopise sprejema le podpisana in zadostno frankovane.

Rokopisov se ne vrata.

POSAMEZNE ŠTEVILKE:

v Jugoslaviji vse dni po Din 1—

v inozemstvu navadne dni Din 1, nedelje Din 1·25

Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja:

	v Ljubljani	po pošti	v Izvenemelju
12 mesecev	.	.	Din 144—
6	.	.	72—
3	:	:	36—
1	:	:	12—
			Din 264—
			132—
			66—
			22—

Pri morebitnem povisjanju se ima dajša naročnina doplačati.

Novi naročniki naj pošljijo v prvič naročnino vedno po nakazniči. Na samo pismena naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Pred lekcijo.

Med Italijo in Grčijo je izbruhnila nevarna kriza, o kateri še ne vemo, kako se razplede. V severnem Epiru, tik albanske meje so baje grški četaši ubili iz zasede oficijelno italijansko delegacijo, ki je razmejevala Grčijo in Albanijo. Ko obsojamo brez vsakega pridržka tako dejanje, ki je kulturno in politično nezmesino, ne smemo pozabiti motivov, ki so ga izzvali in ki nam razjasnijo marsikatero uganko splošne balkanske politike. Grški četaši, ki so zgrabili za orožje, so vedeli za tradicionalno sovražno politiko, ki jo vodi Italija proti Grčiji, so videli na lastne oči, kako v konkretnem slučaju razmejitve na albansko-grški meji italijanska delegacija z vsemi sredstvi ščiti Albanijo in kjer le more škoduje Grčiji. Dejanje grških četašev je bila manifestacija proti politiki Italije, ki izgublja ravnotežje in ki s predzrno aragonco in vztrajno doslenostjo tlači svoje nasprotnike, mesto da bi se zunanjopolitično vedla korektno in v smislu ravnopravne pravičnosti do vseh. To kar uganja Italija napram Grčiji že polstoletja, je sistem, je točno začrtana smernica sovražnosti in škodovanja, kjer se le pokaže prilika. Učinek te politike, ki je v grškem narodu nagradila strastno čustveno odpornost proti Italiji, je bil sedaj dejanje grških četašev, ki je na eni strani terjala nekaj človeških žrtev, na drugi strani pa izzvala nevaren mednaroden konflikt na jugu Evrope.

Pospnemajoč avstrijske metode, je Italija naložila na atensko vlado ultimativ, o katerem človek ne ve, ali bi se mu čudil ali bi se zgražal. Satisfakcije, katere zahteva Italija so tako obsežne, da jih grška država ni mogla sprejeti, ne da bi se bila težko omagadevala. Italija je s tem ultimatom, katerega besedilo je naši javnosti že znano, prekosila noto grofa Berchtolda iz l. 1914 mali Srbiji. Italija je šla celo dalje. Ne da bi poizkusila dobiti mirnim potom primereno zadoščenje, je bombardirala neoboroženo mestece Krf ter ga kratkotratno zasedla. S tem je kršila mirovne pogodbe in zanesla v celo zadevo, ki bi se morala rešiti diplomatičnim potom, nasilno in zelo nevarno početje. Grčija je popolnoma pravilno odbila pretirane zahteve italijanske vlade in predložila cel spor Društva Narodov. Razumljivo je, da se italijanski delegat v tem društvu proti taki rešitvi spora Italija dobro čuti, da na ženevskem terenu ne bi bila mogoča vojna aragonca, ki jo sedaj

uganja po Krfu in ostalih grških vodah. Proti vsemu pričakovanju se je zdajci oglasila Anglija, koje javno mnenje ni posebno dozvetočno za italijanske ekstravagance in statistikacije užaljenega italijanskega nacionalnega ponosa. In to daje komplikacijo zelo značilno potezo, ki bo utegnila prinesi Italiji prav žolčasto razočaranje. V svojem napuhu in nacionalni prevzetnosti je mislila, da bo Grčija po prečitanju ultimata kar pada na kolena in brez drugačja izpolnila italijanske pretiranosti. Grčija je odbila te zahteve in se obrnila na Društvo Narodov za posredovanje v italijansko-grškem sporu. Italija, ne meneč se za mirovne pogodbe, za Društvo Narodov in za evropsko javno mnenje, je začela z vojnimi sovražnostmi in na ta način proti sebi postavila ne samo moralno prilično uvaževano ženovsko mednarodno mirovno ustavovo, marveč tudi Anglijo. Sedaj smo lahko tudi mi Jugosloveni, ki nas desetletja žali in tlači italijanski imperializem in kojega aragonco in predzrnost smo izkušili v zadnjih letih jadranskih razgovorov, radovedni, kako se bo Italija izmotala iz zagate, v katero se je tako nepremišljeno prisnila.

Razumemo stališče našega zunanjega ministrstva, ki je izjavilo nevtralnost v tem sporu. Imamo za enkrat dovolj skrbi na lastnih mejah in trošenje energij bi ne bilo priporočljivo. Toda naše javno mnenje ima o početju italijanskega imperializma svojo sodbo. Dobro je, da spozna evropska javnost na novem konfliktu nevarnosti, ki pretijo evropskemu miru od strani rimskega imperializma. To, kar je bila Avstrija in Nemčija pred vojno za cel svet in Evropo posebej, je sedaj Italija za Evropo in za Balkan: element intrige, izvajanja, željenja, škodovanja in aragončnega omalovaževanja. Kako korektna je njenja politika napram Španski in Švici, kako boječa do Anglije, kako predzrna pa proti svojim vzhodnim malim sosedom Jugoslaviji in Grčiji! Kar se je danes dogodilo Grčji, se lahko pripeti Jugoslaviji jutri. Tudi naše mirno in dobrošrno prebivalstvo je našlo svoj notranji zanos in patriotizem napram izvajajoči imperialistični politiki Italije, ki nam škoduje, kjer le more. Povrh tega imamo še primorsko vprašanje, katerega kelih nacionjalne bolesti je tudi do vrha poln.

Italija se temeljito moti, ako misli, da bo s poučičnimi gestami in nasilnimi pretnjami doseglia v mednarodni poll-

tiki trajne uspehe. Grški četaši, ki so na nečloveški način potolki italijansko delegacijo, zaslužijo pravično kazeno.

Jasno je tudi, da vlada in cel narod ne moreta biti odgovorna za dejana posamnikov in da so radi tega satisfakcije, ki žalijo cel narod in ki mu naprtijo odgovornost za dejana popolnoma nepoznanih državljanov nepravične in nesprejemljive. Italija je hotela zopet enkrat dokazati svojo pravost, uvrgeni pa smo, da bo prav kmalu doživel polom, kakor pred nedavnimi časi tam dolni na abesiških

tleh. Dasi se nahajamo v dobi, v kateri velja samo pest in oborožena sila, vendar vlada v Evropi poleg teh dveh činiteljev še drugi argumenti in bi bilo gorje za svetovni mir, ako bi se italijanske zunanjopolitične metode sistematizirale in trajno uveljavile. Italija bo prejela od Evrope primerno lekcijo, o tem ni dvoma. Istočasno bomo Jugosloveni razvideli, do kam meri italijanska zunanjopolitična moč. V tem tiči interes, ki ga imamo na sedanjem grško-italijanskem sporu.

Grško-italijanski spor pred „Zvezno narodov“.

Kakor poročamo na drugem mestu, je grška vlada odklonila izpolnitve zahtev v obsegu, kakor jih je stavila italijanska vlada radi umora njenih članov razmejne komisije na grško-albanski meji z utemeljitvijo, da vsebujejo kršenje suverenitete grške države ter je stavila protipredloge, katerih pa italijanska vlada ni sprejela. Da izsili sprejetje jih zahtev, je italijanska vlada z vojaško silo zasedla mesto Krf, pri čemer je vsled bombaradiranja istega bilo ubitih 15 oseb. Protakemu postopanju se je Grška prisotila pri Zvezni Narodov, pozivaje se na čl. 12 in 15. zveznih statutov. Člen 12, teh statutov se glasi: »Vsi člani zvezze se obvezujejo, da, ako nastane med njimi spor, ki bi mogel imeti za posledico prelom, ga predloži bodisi postopanju razsodišča, bodisi preiskavi zveznega sveta. Obvezujejo se nadalje, da se v nobenem slučaju ne smejo zateči k vojni pred potekom roka treh mesecev po razsodbi razsodnikov ali poročilu zveznega sveta.« Člen 15. istih statutov pa vsebuje razen formatnih določb glede postopanja tele bistvene meritorne določbe:

»Zvezni svet skuša doseči poravnavo spora. Ako uspē v tem, objavi načini, ki ga smatra koristnim, stvarno stanje, dotočna pojasnila in točke poravnave.

Ako ni bilo mogoče poravnati spora, sestavi zvezni svet poročilo, sprejeti ali soglasno, ali z večino glasov, s katerim daje na znanje okoliščine spora in rešitev, katero smatra za najpravičnejšo in najbolj primerno v stvari.

Ako je poročilo sprejeto soglastno, pri čemer se ne upoštevajo glasovi zastopnikov strank, obvezujejo se člani zvezze, da se ne zatečejo k vojni proti nobeni stranki, ki se podvrže zaključkom poročila.

Ako se zveznemu svetu ne posreči doseči sprejetja svojega poročila od strani vseh svojih članov, ki niso zastopniki strank v sporu, si pridružujejo člani zvezze pravico postopati, kakor se jim bo zdelo potrebno za vzdržanje prava in pravice.

Zvezni svet more predložiti spor tudi pred glavnim zbor tekom 14 dni od kar je bil lesta njemu predložen. — Isto pravico ima vsaka stranka. V tem slučaju zadostuje razen soglasnega sklepa zveznega sveta, sprejetje istega od strani večine glavnega zbora, v vsakem slučaju izključivi zastopnike strank.«

Člen 16. zveznih statutov pa določa o sankejih bistveno sledče:

»Ako se član zvezze zateče k vojni v nasprotju k obvezbam, sprejetim v prejšnjih članih, smatrati se ga ima samo po sebi, da je storil vojni čin proti vsem drugim članom zvezze. Ti se obvezujejo, da brez odloga pretržajo z njim vse trgovske in finančne odnose, da prepovede vse odnose, da med svojimi državljanji in onimi državami, ki je prekršila zvezno pogodbo ter da pretržajo vse finančne, trgovske in vsake zvezze med podaniki poslednje države in onimi v s a k e d r a g e d r ž a v e, naj je članica zvezze ali pa ne. V tem slučaju ima zvezin svet dolžnost, da priporoči raznim interesiranim vladam vojaške efekte, s katerimi se imajo udeležiti člani zveznega sveta določenih, da storil spôščati obvezne zvezze.

Člani zvezze se obvezujejo, da si zagotove eden drugemu pomoč v uporabljanju ekonomskih in finančnih mer, ki

jim je podvzeti glasom tega člena, da se kolikor mogoča skrči zgube in škoda, ki bi mogle nastati iz tega. Istotoma si zagotavljajo medsebojno pogodbo, da se uprejo vsaki meri podvzeti proti njim od strani države, ki je prekršila pogodbo. Ukrneti imajo tudi vse potrebitno, da olajšajo prehod preko njenih ozemelj vojnih sil vsakega člana zvezze, ki se udeležuje skupne akcije, da storiti spôščati akcije zvezze.

Vsakega člana zvezze, ki je krv, da se je pregrel proti obvezam, sprejetim s zvezno pogodbo, se ga more izključiti iz zvezze po soglasnem sklepu vseh drugih članov.«

Kakor se vidi, so določbe statutov zveznarov jako odločne in stroge, ter stoji zvezna narodov, v slučaju, da izreče krivdo Italije, pred usodno preizkušnjo. Ako to preizkušnjo uspešno prestane, doprinese dokaz o svoji življenjski sposobnosti in o važnosti svojega obstoja za ohranitev svetovnega miru.

Galyin Coolidge o problemih državnosti.

I.

Praski »Narodni Listy« so te dni prilobi zelo zanimiv izvleček iz govorja novega predsednika Združenih držav Coolidgea. Ker tudi mi z mimo vestjo lahko recemo, da v našem življenju še vedno več velja gospodarska demagogija, strankarski agitatorji in osebnih polemikov, kakor pa stvarni govorji pravili državnikov, ki misijo samo o blagostanju države, hočemo seznaniti tudi našo javnost s temeljnimi načeli državnosti politike, kakor si jo je zamislil predsednik.

Demokracija, pravi Coolidge, ni razdiranje, ona pomeni ustvarjanje. To ni negacija bojatega prava kraljev. Ona samo namenja bojatega prava bojiljim pravicami vseh ljudi. Ne uničuje, nego izpopoljuje. To je velika konstruktivna sila vseh vekov. To je alfa in omega stikov Slovaka s Slovkom, začetek in konec. O zmagi demokracije v življenju Slovencev ne more biti dvoma prav tako, kakor o zmagi gravitacije v vesolju. Edino vprašanje je, kako in kdaj. Njeni temelji leže globoko v večnosti. Spoznali smo, da je politična moč v ljudstvu, ker ima volilno pravico. Domnevamo smo v splošnosti, da gospodarska moč ni v rokah ljudstva, ker ono ni v posesti državnosti. To domnevamo, ki brkone nikoli ni bazirala na dejanskem stanju, vedno bolj izpodbijalo dejstva. Zelo važen fakt v gospodarskem življenju Amerike je, da je bogastvo države v rokah naroda. Akcionalirji velikih korporacij, člani stevilo znača do 10 tisoč, so po včeni mall trgovci, obrtniki, poljedelci, lastniki hranilnih vlog, državnih zadolžnic in tako je skoraj ves narod deležen imovine. V samotni

poiskal je neki kitajski album s platnicami iz stare svile:

»O! Ta deklič na vseh štirih, kako čaka, kdaj se jo zlubi staremu čmernežu! No, kaj takega ne bi Japonec nikdar storil. Predvsem ga ne bi mikal tako podsemen predmet. Tudi se ne bi pri takem podobi nikoli domisil tega zasmehljivega portretja, ki se norčuje iz zavabe v svojega druga...«

Poiskal je sloviti Hokusajev Sen.

»Kaj takega si izmisli, nemogoč vrvež brez obraznih bitij, ki podeli vsakemu posebej deset spolov, le da vsebuje stran namesto šest — šest deset dvojitev.«

Dolgo časa je občudoval ta neobičajni lesorez. Nato je vstal in se oblekel za odhod.

Ko je že hotel svojo vojaško sukno zameniti z belim smokingom, se je prekinil in se spet ozrl na japonsko sliko, ki je naločovala Selysetti Sylvii. S taim ugodjem je pokril z roko realističnega ljubimca, pa tudi Žensko, ki je imela vso bleko v nerodu, da ni več videl drugega kot nagajiv obrazek, ki se mu je smehljal. Nato je oblekel smoking in se pokrili s slaminicom: pri zapadajočem soncu si je prihranil ščitno pokrivalo.

»Ta siva soba je zares preneumna!« je vskliknil na vse glas. »Od jutra imam spleen. To moram pregnati.«

Odsel je.

Claude Farrère — prevel Miran Jaro:

Civiliziranci.

Roman

širavi Massachusetts je več kakor dvakrat toliko lastnikov kot uslužbencev. Od treh imata dva denar v hranilnicah. Velika naša vlade je ščititi slabega in pomagati mu, da postane močan. Vzvišen cilj ameriških institucij je zaščita individualuma, To je temelj, na katerem sliki angloška svoboda. Ne gre za to, kakšna sila je osebnost napadla, niti za to, da-l to moč predstavlja bogastvo, službeno mesto ali čast.

Zivimo pod najboljšim vladnim sistemom na zemeljski obli. Toda on se ne vzdržuje sam. Tudi ni sam vse. Na svetu le že krivica egoizem in zlo. In te sile nikoli ne mirujejo. Nekateri bi radi izkoristili vladno postopanje v svoje osebne namene. Drugi hočejo uničiti avtoritet vlade. Rešitev moramo iskati pri posamnikih. Nove pogodbe, nove ustave in novi zakoni postanec sčasoma potrebeni, toda oni nas ne morejo rešiti. Zakoni ne ustvarjajo reform, pač pa reforme postavljajo zakone. Ne moremo se ozirati na vladno, gledati moramo nase. Ne smemo živeti v nadi na plašč, pač pa služiti vestno. Od vlade se dobri upravni tolko, kolikor ji je dol. Skupnost prejema, kar je zaslužila. Uprav dolžnost izobraženih mož je, da se zanimajo in spoznavajo te temelje in vplive in ko jih spoznajo, da bi svarili in poučevali vsele sodržavljane. Politika je razvoj dejanih v javnih zadevah. Ona je osebna, individualna in nč več. Usoda je v nas. Politika ni ell, nego sredstvo. Ona ni predmet, nego proces. To je umetnost vladanja. Kakor vse vrednote, ima tudi ona svoje potvorbne. Zelo malo mož v Ameriki je začelo s sigurno mislio, da stopijo v javno življenje. O vrhovnem sodniku Waittu, članu najvišjega sodnega dvora Amerike, pripovedujejo, da je v nadostop odgovoril na vprašanje, kaj bo kot mož, da se še ni odločil, da-li bo predmet ali vrhovni sodnik. Skoraj vsi državni uradi poslagajo dearness žrtve in oni, ki sprejme pri nas državno službo, bi lahko drugod dosegel veliko več. Zato se ne prakticira pri nas politika ali javna služba kot poklic v takem smislu, kakor dela to advokatura ali medicina. Naše javne činitelje vodijo običajno pošteni in patriotski motivi.

Država ne temelji na sebičnosti. Ne more se vzdržati s ponujanjem gmotnih nagrad. Napačno se je mislilo, da bi vlad mogla z zakonodajo oprostiti vsakega posamnika, ki od potrebe lastnega napora. Industrijski podjetniki so mislili, da bi bilo mogoče odstraniti tudi njihove zaprake in osigurati pravot potom izprenembe zakonov. Ako bi bilo mogoče industrijska podjetja voditi brez kakršnekoli borbe, bi njihovi uspehi ne imeli nobene vrednosti in ako bi bilo mogoče osigurati plače brez kakršnegakoli napora, bi ne imeli nobene kupne moči. Končno se bo vsa vrednost produkta meritila po množini del, ki je optrebro za izdelavo. Mnogo je bilo pozitiv, da bi se uredilo industrijsko delovanje z zakonom. Nekateri izmed njih so smatrali, da je treba omiliti ali uničiti gmotne pridobitve, ako služijo v slabe svrhe. To je nekako tako, kakor če bi hoteli uničili literaturo, da preprečimo potvorbne. Vedno moramo imeti pred očmi, da je krivda osebna. Ako je potrebna kazen, naj se naloži krvetu, ne obsojaimo pa vsega sistema. Nam so potrebne sile. Ali je parni stroj preveč močan? Ali je električna prenoga? Ali more biti kak napredek prevelik? Ali more biti karakteriki trgovinski ali industrijski aparati dovolj močan, da opravljajo javno službo? Kaj tedaj z zakoni proti trustom? Ti zakoni so teoretično dobrji. Nakopičenje bogastva samo po sebi še ne škoduje, pač pa njegova uporaba v neznakomih svrhe. Take svrhe je treba obsojati. Industrijalci morajo spoznati, da z isto pravico, s katero se razrene množico, ki razgraja ali ropa, se lahko razpusti tudi neznakonti zborovanje bogatih ali vplivnih činiteljev.

Zakoni morajo biti utemeljeni z nečem višjim, kakor je volja vseh. Sloneti morajo na večni podlagi pravljnosti. Načinljiva vladna forma v državi je ona, ki ima najprikladnejše pripomočke za zakonodajo. Najnovejši, najmodernejši in morda najpopolnejši sistem, ki ga je izmisnila državna močnost je reprezentančna vlada. Njena hiha je hiba, ne nepopolnih ljudi, ki imamo z njo opraviti. Njena sila je v tem, da prima slike ljudstvu več blagostanjem, kakor katerikoli še sedal iznajdeni sistem. Nohen narod, ki je ta sistem zavrgel, si ni ohranil svobode. Zastopniška vlada mora biti ohranjena. Zastopniška vlada mora apelirati na več, kakor je gmotni blagor. Mezde ne bodo zadostovali, aki bi bile celo večje, kakor so same. Zadostovalo ne bodo niti hiha, niti zemlježa. Človek ima duhovno bitje. Ako se dotaknete njega, se mora odzvati. Nai se tedaj zakoni države obražajo k duševnosti, nikdar pa ne k sebičnosti. Spoznavalec nesmrtno vrednost v dostojanstvu človeka. Naj vsl zakoni oznanjuje vsakemu skromnemu državljanu, ki vrši svojo najprimitivnejšo dolžnost, priznanje, da so vsi ljudi plemeniti, da je vsak do vredno spoštovanja. To je pot k temeljem svobode po zakonu. To je način, kako se polov v razmerju človeka do človeka — demokracija.

Vsek človek pride na svet kot osebnost. Ima tudi pravico do lastninske in zasebne pravice eno in isto. Prve ne morejo biti ohranjene, aki se uničijo druge. Vsak človek ima pravico do plačila za delo. Zgodovina uči, da ni bilo nikoli civiliziranega naroda, ki bi ne imel naobraženega razreda ali velike kategorije bogastva, ki ga je običajno predstavljalo duhovništvo ali plemstvo. Inicijativa je vedno prihajala od zgornjih. Inicijativa in zaščita velikih kategorij bogastva so edina podlaga, na kateri je mogoče graditi blagostanje vsega naroda. Velike dolžnosti pomenijo velike prejemke in nasprotno. Toda pretemki morajo biti posledica izvršenega dela. V nobeni državi ni tako mnogo in tako velikih kategorij bogastva, kakor v Ameriki. V nobeni državi se ne vrše tako velika dela. V nobeni državi ne daje vsakdanje delo takoj velikega materialnega in duhovnega plina.

Bolj širokogrudno, bolj trdno in globoko moramo verovati v narod, verovati, da bo ljudstvo pravilno razumelo, da družba sledi na zakonitosti. Potrebna nam je trdna in obnovljena vera, da se bo ljudstvo končno pridružilo ne demagogom, oklepajočim se zvole sebičnosti in sledčim vrlincu tretnika, nego državnim, ki skrbijo za narodni blagor in delujejo po globokem, tihem in nepopularnem prepričanju. Primeri o razvoju in zgodovinskih faktih nam pričajo o razvoju in napredku človeka po raznih potih in na različne načine. V postanku državnih forenci lahko opazujemo različne etape. Kakor je anarhija zatrla silno roko despotu, tako je nastala aristokracija, tako so nastale monarhije, parlamenti in demokracija.

Toda v vseh teh izprenembah je šel človek korak za korakom. Vidimo, da noben narod ni prestolil neposredno od despotizma k demokraciji. Vsak napredek je sledil še predhodno dovršenemu Štadiju. Prišli smo v stoletje iznajdb, trgovine in velikih ind. podjetij. O njem se govorja pogosto kot o stoletju sebičnosti in materializma. Naš gospodarski sistem so napadali od vseh strani. Toda kratek odgovor nam dajejo primerni iz zgodovine. Seme demokracije leži v dovršenem despotizmu. Nada na jutrišnjem dan je v razvoju prispevka današnjega dne. Perspektive napredka so v začetkih onih poglavje, ki so povzročili iznajdbe, industrijo in trgovino.

Vsaka pridobitev je posledica dela. Življenje je izraženo samo v delu. Delo ni pravljstvo, ono je odlična inteligence in merilo civilizacije. Divjaki ne delajo. Priznavamo, da merilo napredka ni materialna dobrina, nego značaj. Vedno pa bom kritiziral one nazare, po katerih se naš gospodarski sistem docela za nič, naša trgovina sama sebičnost in po katerih vse naši državljanji žive v industrijskem otroštvu. Trdim, da mož, ki gradi tvornice, gradi hram, da mož, ki dela v tvornici, opravlja tam službo božjo in da tako prvi kakor drugi nikakor ne zasuži zan-

čevanja ali graje, nego spoštovanje in priznanje. Narava žene človeka naprej. On ne prestano teži za razvojem. Pogost je tako vagon ugotoviti, kje smo, nelzemerne važnosti pa je ugotovitev, kam gremo. Napeljite reko v pravo strugo in sčasoma mora priti ljudstvo h končnemu cilju. Mnogi gredo v kritiki današnjega reda tako dač, da hočejo uniti vse podjetja in vse imte. Destruktivna kritika je vedno močnejša kakor konstruktivna. Napake današnjega sistema, kakor mnogih drugih tiče v tem, da ga slabko izkoristimo. Ako imamo pogum, da docela obsojamo najvažnejši duh moderne dobe, bi bilo dobro, aki bi trezno preudarili, kaj je storil ta duh za blagor človeka.

Znano je, da samo neizobraženost in praznoverje skuša razlagati dogodke s posmico fatalnosti in usode. Tako pa niso gledali na svet naši predniki, ki so ustvarili našo neodvisnost. Ko so izdali zadevno proklamacijo in proglašili, da so oblastne ustanovljene v začetku življenja, svoboda in blagostanja državljanov, se niso izogibali logičnih posledic te ideje. Zavedali so se, da je dolžnost med državo in državljanem vzajemna, da mora država za zaščito, ki jo nuditi, tudi nekaj zahtevati. Ti modri in previnditi može se niso bili žrtve. Žrtvovali so tudi življenje. Sinovi Puritalov in Hugenotov so šli v programstvo, toda bali se niso smrtili v borbi za svoje prepršanje. Ker so zahtevali vse, so znali vse tudi dati. Poklicimo si v spomin njihove zadnje besede, v začetku te deklaracije (o neodvisnosti), zanašajoč se na domeno na pomoč božje previndosti, se obvezujemo meddesejno s svojimi življenji, svojim premoženjem in svojo častjo. V tej prizagi ni nobene izjemne ali dvostrukne ali odločitvene. In v tem je najdražji nauk. Vzbrditu večjo slavo človeštva in dotakniti se globin ljudske dolžnosti. Samo ta pot in nobena druga ne vodi k samozaščiti naroda. Dokler bo plameli ta ogenj, bodo narodi na zemlji razsvetljeni z lučjo svobode.

Telefonska in brzojavna poročila Grozen potres na Japonskem.

Mesti Jokohama in Tokio skoraj popolnoma porušeni. Ogromno število človeških žrtev. — Več ladij potopljenih. — Škoda je neprecenljiva.

— Dunaj, 2. septembra. (Izv.) Kore-spondenčni urad je v soboto objavil uradno poročilo seismografskega instituta, ki veli:

Seizmografi centralnega instituta za meteorologijo in geodinamiko na Dunaju so smatrali, da je treba omiliti ali uničiti gmotne pridobitve, ako služijo v slabih svrhe. To je nekako tako, kakor če bi hoteli uničili literaturo, da preprečimo potvorbne. Vedno moramo imeti pred očmi, da je krivda osebna. Ako je potrebna kazen, naj se naloži krvetu, ne obsojaimo pa vsega sistema. Nam so potrebne sile. Ali je parni stroj preveč močan? Ali je električna prenoga? Ali more biti kak napredek prevelik? Ali more biti karakteriki trgovinski ali industrijski aparati dovolj močan, da opravljajo javno službo? Kaj tedaj z zakoni proti trustom? Ti zakoni so teoretično dobrji. Nakopičenje bogastva samo po sebi še ne škoduje, pač pa njegova uporaba v neznakomih svrhe. Take svrhe je treba obsojati. Industrijalci morajo spoznati, da z isto pravico, s katero se razrene množico, ki razgraja ali ropa, se lahko razpusti tudi neznakonti zborovanje bogatih ali vplivnih činiteljev.

Ta potres je štetil med načelje, kar so jih seismografi centralnega zavoda kdaj mogli registrirati.

— San Francisco, 2. septembra. (Izv.) Sobotni potres je napravil po vsem Japonskem ogromno škodo in povzročil mnogoštevilne človeške žrtev. Glavno mesto Tokio je zatreslo.

— San Francisco, 2. septembra. (Izv.) Sobotni potres je napravil po vsem Japonskem ogromno škodo in povzročil mnogoštevilne človeške žrtev. Glavno mesto Tokio je zatreslo. Vse mesto je tako ob potresu bilo na več krajin naenkrat v plamenu. Po učinku je nastala strahovita panika. Ljudje so begali na vse kraje. Gori tudi palaca mikadova. Cesarska rodbina si je s težavo rešila življenje. Vse brzojavne in telefonske žice na severnem Japonskem so popolnoma porušene, tako da inozemstvo ne more prejemati hitrih poročil o nadaljnji usodi nekaterih mest.

— London, 1. septembra. (Reuter.) Iz San Francisca javljajo: Mesto Jokohama je bilo vsled potresa popolnoma porušeno. Številne so človeške žrtev.

— London, 2. septembra. (Izv.) Iz San Francisca listi javljajo: Mesto Yokohama je potres do temelja porušil. Mnogo je človeških žrtev. Škoda je neprecenljiva.

— San Francisco, 3. septembra. (Izv.) Po poročilih radiografskih postaj je napravil sobotni potres na Japonskem ogromno škodo. Mesti Tokio in Yokohama sta do tal porušeni. Človeških žrtev cenilo na 14.000 do 20.000.

— Pariz, 2. septembra. (Izv.) Havas javlja iz Osake: V Tokiju se nahaja carska palača v plamenu. Vse mesto je postalo tako žrtev velikega požara. Ohranjena je mestna četrt Sija. Požar je nastal istočasno na več mestih. Na več kilometrov je pretrgan vsak brzojavni promet. Prebivalstvo je mesto v divjem begu zapustilo. Veličje je število mrtvih. Več ladij, usidranih v pristaniščih Yokohame, se je potopilo.

— San Francisco, 2. septembra. (Reuter.) Mesto Tokio je postal žrtev požara. Mesto je popolnoma izginilo v plamenih. Več vlačnik, vozečih na železniških progah proti Tokiju, je bilo prevrnjeno in razbitih. V Yokohami se je more dvignilo v visokih valovih. Poročilo

čila iz Osake potrjujejo, da je mikadova družina ostala pri življenju. Tokijo je popolnoma uničeno razum Sija.

— San Francisco, 3. septembra. (Izv.) Prince regent Hiro Ito je živ. Tudi njegova rodbina se je rešila smrти. V mestu je do sedaj naštehnilo nad 700 mrtvih. V Yokohami so visoki morski valovi, ki so se dvignili ob potresu, potopili vse ladje, ki so bile usidrane v pristanišču.

Po poročilih Associated Press je potres trajal samo šest minut. Središče potresa je bilo med Tokijem in Yokohamo.

Tekom šestih minut je bilo mesto Yokohama porušeno. Na 100 angleških milij okrog Tokija so porušeni železniški poti, potrgani brzojavni in telefonske žice, tako da so kraji v tem obsegu brez vseh komunikacijskih stikov v inozemstvu.

Tokio, glavno mesto Japonske, je štelo leta 1903. 1.818.655 prebivalcev. Obdan je z velikanski parki. Mikadova palača je sezidana na valovitem hribovju. Mesto ima nad 500 časopisov. Tudi Yokohama je štela nad 1 milijon prebivalcev in je bila glavno pristanišče Japonske. Japonska sploh je v geološkem smislu dežela vulkanov. Največji vulkan je Fudžidžima, ki je visok nad 3800 m. Po zgodovinskih zapiskih je ta vulkan do danes že večkrat povzročil erupcije, ki so bile za dejelo katastrofalne. Deloval je zadnjikrat leta 1707. Tedaj je tedaj povzročil silno škodo. Na Japonskem se nahaja nad 60 deluječih ognikov, 140 pa ugaslih.

Vzrok katastrofnega potresa iz sedanjih poročil sicer ni razviden, vendar pa je zelo verjetno, da je v zvezi z vulkaničnim delovanjem Fusijame, gore, ki se dviga nad Yokohamo. Ta vulkan je v zgodovini Japonije dobro znan po svojih uničujočih izbruhih. Porušeno mesto Yokohama je eno največjih trgovskih pristanišč Japonije. Mnogi smatrajo Yokohamo za eno najlepših japonskih mest sploh.

Jokohama leži na jugovzhodnem obrežju otoka Nipon. Mesto je največjša trgovska Japonske in pristanišče številnih parniških prog. Deli se v tri skupine, ki se strogo ločijo druga od druge. V centru mesta se nahaja javna poslopja, v vzhodnem delu je evropska četrt in na zapadu japonska s karakterističnimi kočami in florico. Pri ljudskem štetju leta 1903. je imelo mesto 350.000 prebivalcev.

PRED ARETACIJO VODI TELJEV HRSS.

— Beograd, 3. septembra. (Izv.) Tekom najkrajšega časa je pred zasedanjem narodne skupščine pripravljala vlada odredbe v zadevi zajezitve Radičeve agitacije med hrvatskim kmečkim ljudstvom. Pričakovata je aretacije nekaterih vplivnih voditeljev HRSS. Protiposancem Radičeve stranke, ki so sodelovali pri najnovejši Radičevi protidržavni propagandi, se bo predlagala na temelju sodnega zaprosila njih izročitev od narodne skupščine. V notranjem ministru se zbira v ureja materjal, ki je važen za obtožbo HRSS.

Grška in Italija.

GRŠKA BRANI SVOJO NEODVISNOST Z OROŽJEM.

— Atene, 3. septembra (Izv.) Grška vlada je z ozirom na to, da Društvo narodov ni vpševalo prošte za zaščito suverenosti Grške, sklenila varoval neodvisnost z orozjem. Vlada je naprosto Venizelosa za intervencijo v Parizu. Venizelos je odpovedal v Parizu, kjer stoji v stike z vodilnimi faktorji zunanjne politike.

Grška apelira na poslanško konferenco.

— Beograd, 3. septembra. (Izv.) Ugleden član vlade je izjavil Vašemu dopisniku, da se konflikt med Grško in Italijo razvija ugodno za Grško, to posebno, odkar je Grška zadevo izročila poslanški konferenci v Parizu. Zadevna nota grške vlade konferenci je bila včeraj izročena preko grškega poslanika v Parizu.

— Beograd, 3. septembra.

III. Ljubljanski velesejem

Nj. Vel. kralj Aleksander na velesejmu.

SOBOTNI KRALJEV OBISK SEJMA.

Kakor je bil že predsednik glavnega odbora v svojem dopoldanskem pozdravnem govoru omenil, je Nj. Vel. kralj Aleksander I. prevzel vrhovno pokroviteljstvo nad III. ljubljanskim velesejemom in je bilo v soboto javljeno iz živorne pisarne na Bledu, da Nj. Vel. kralj Aleksander obiše sejem še le po oficijskih otvoritvih in sicer tekom popoldne. Točno ob 14. popoldne v soboto 31. avgusta se je kralj v spremstvu strica kneza Arzena v avtu odpeljal z Bledu v Ljubljano, kamor je prišel kmalu po 15. Ob 15.15 je kraljev avtomobil ob največjem deževnem naluju in ob prisotnosti številne množice pred vhodom, ki je kralju pribrejala živahne ovacije, zavozil na sejmišče, kjer se je ustavil na prostoru glavnega vhoda pred tobakarno in sflino, ki jo je dala napraviti iz kitke veletrdka Medic, Rakovec & Zankl v Ljubljani. Nj. Vel. kralj Aleksander se je vozil v odprttem avtomobilu.

OFICIJSKИ SPREJEM KRALJA.

Komandant dravske divizijske oblasti, polkovnik Vučković je prvi pozdravljal kralja, za tem veliki župan dr. F. Lukanc, kakor tudi oba v Ljubljani ob otvoritvi navzoča člena vlade, minister trgovine in industrije dr. Dragotin Kocić in minister ver dr. Vojislav Jančič. Po teh pozdravilih je Nj. Vel. kralj Aleksander pozdravljal v imenu III. ljubljanskega velesejma predsednik glavnega odbora Fran Bonač v kratkem govoru:

»Vaše Veličanstvo! Kot predsednik glavnega odbora velesejma pozdravljam najspôsobljejše Vaše Veličanstvo ob prihodu na našo III. razstavo, ki jo je danes dopoldne blagovoli otvoriti g. minister trgovine in industrije. Vesta, da je Vaše Veličanstvo blagovilo prevezti protektorat nad III. velesejemom in pripraviti svoji visoki poset, je navdala vse pridobitne krogove Slovenije z največjim ponosom in odkrito radostjo, saj je Vaše Veličanstvo s tem pokazalo živ interes za naše stremiljenje po čimprejšnji gospodarski obnovitvi naše lepe skupne domovine. Slovenska trgovina in obrt sta srečni, da morefa pokazati Visokemu pokrovitelju plodove svojega dela in se nadajata, da dobi Vaše Veličanstvo na razstavi najugodnejši utis o razvoju in napredku našega narodnega gospodarstva. Nj. Veličanstvo, naš ljubljeni kralj Aleksander: Živel! Živel! Živel! Živel!«

Temu govoru so sledili viharni kljuci odličnih zastopnikov odbora ter predstavnikov gospodarskih in industrijskih korporacij.

Tako nato si je Nj. Vel. kralj Aleksander v sprejemni pisarni sejmskega ravnatelja ogledal povečani sliki originalnih portretov Nj. Veličanstva kralja in kralje, kakor tudi mal portret Nj. Vel. kraljice, ki jo predstavlja v domačem družinskem krogu, vse umetniško delo akademičnega slikarja Vavpotiča, ki je potreto izvršil na željo Zveze industrijev Slovenije. Nj. Veličanstvo kralj je z velikim interesom ogledoval portrete ter je končno v pisarni navzemu akad. slikarju Vavpotiču izrekel svojo visoko pohvalo.

Za tem je sledilo v pisarni oficijsko predstavljanje funkcionarjev velikega sejma. Sejmski ravnatelj in honorarni konzul kraljevine Belgije Milan Dular je po predstavljanju zaprosil kralja, da se je vpisal v sejmsko spominsko knjigo, kar je kralj blagohoton storil, kakor tudi njegov stric Nj. Vis. knez Arzen. Kralju so bili nato predstavljeni: član časnega predstavstva ljubljanskega velesejma Ivan Knez, predsednik trgovske in obrtno-zbornice v Ljubljani, dalje člani glavnega odbora oziroma konsorcija ljubljanskega velesejma in sicer gg. Iv. Jelačin ml., predsednik Zveze trgovskih kremijev v Ljubljani, Hanuš Krofta, ravnatelj ljubljanske kreditne banke, dr. Viktor Murnik, tajnik trgovskoobrtno-zbornice, dr. Ciril Pavlin, tajnik Združenih papirnic Večve, Goričane in Medvode, Fran Stupica, veletrgovec v Ljubljani, inž. Milan Šuklje, tajnik Zveze industrijev, dr. Böhm, ravnatelj trgovske akademije, Ivan Ogrin, član trgovskoobrtno-zbornice, inž. Ivan Boncic, ravnatelj Strojnih tovaren in livenar, Peter Kozina, veleindustrijev v Tržiču, in Fran Detela, ravnatelj Prometnega zavoda za premog. Inženir Milan Šuklje je v imenu Zveze industrijev zahvalil, da je Nj. Veličanstvo blagohoton dovolio slikanje obet portretov.

Kralj se je kratko razgovarjal z vsemi člani odbora, zanimajoč se za gospodarske in trgovske razmere Slovenije, kakor tudi za socijalni položaj posameznika. Ob tej priliki se je kralju predstavila deputacija, obstoječa iz zastopnikov Zveze industrijskih korporacij, to je predsednika Ajtonija iz Beogradina, in podpredsednikov dr. Bošnjaka, bivšega hrvatskega podbana, in dr. Fr. Windischerja, katera deputacija je kralja za-

prosila, da bi prisostvoval oficijski pravoslavi 50letnice delovanja beogradskega industrijskega in organizatorja industrije v naši kraljevinji, oziroma v nekdanji Srbiji pred vojno g. Vajferta, guvernerja Narodne banke. Kralj je vabilo blaghotno sprejel.

Oficijskemu sprejemu so dalje prisostvovali: pokrajinski namestnik za Slovenijo n. r. Ivan Hribar, ministra n. r. Gregor Žerjav in dr. Korošec, narodni poslanec prof. Josip Reisner ter mnogi predstavniki oziroma načelniki civilnih in vojaških uradov.

Nj. Veličanstvo kralja so bili v sejmski in konzulski zastopniki: poslanik ČSRski in kozurnari zastopniki: poslanik ČSR Šan Šeba, nemški generalni konzul dr. Waldeck, švicarski konzul v Zagrebu Schwimm, kot zastopnik švicarskega poslanika Motta, končno ljubljanski kozurnari zbor z doyenom generalnim konzulom ČSR dr. O. Benešem na čelu.

PREGLED PAVILIJONOV.

Nato je sledil pregled posammih pavilijonov. Pri pregledovanju sta dajala Nj. Vel. kralju potrebna pojasnila in tolmačenja predsednik glavnega odbora Fran Bonač in veletrgovec Ivan Jelačin ml.

Kralj je iz pisarne najpreje stopil v paviljon I, kjer so bogato razstavljeni izdelki usnjarske industrije, usnjarska konfekcija in izdelki tekstilne industrije. Kralj si je najpreje ogledal okusno zgrajeno razstavišče Peter Kozina & Ko, kjer je kralja najpreje pozdravil ravnatelj g. Zorčič, blvsi dobrovoljec, odlikovan za to z redom za junaska borbe osvobodenja. Kralj se je takoj zanimal za Zorčiča ter ga izpraševal, na kateri fronti se je udeleževal bojev za naše ujedinjenje. Povsod pri vseh razstavilih, kjer so bili razstavljeni naši domači izdelki industrije in obrti, se je kralj skošal podrobno podučiti z največjim zanimanjem o razvoju in napredku določnega podjetja. Tudi koja tovarnarja usnja Jakila je kralju zelo ugajala. Kralj je najpreje prehodil paviljone I, II, in češkoslovaški paviljon, na kar je odšel na oddelke preko glavne ceste Latermanovega drevoreda.

Povsod na vseh kraljih in mestnih sejmiščih, kjer se je kralj pojavil, so mnogoštivali obiskovalci delali špalir, ki so ga urejevali požrtvovalni skauti ter kralja viharno in iskreno pozdravljali.

V obsežnem paviljonu restavraterja Dolničarja je vodstvo priredilo Nj. Vel. kralju zakusko. Pod vodstvom ge. Minčka Jelačinove so naše dame v narodnih nošah postregle kralju z jedili, ki so jih pripravile gojenke gospodinjske šole naša »Mladice« pod vodstvom gdč. Žemljanove. Tekom okreplila so bile predstavljene kralju ga. Jelačinova, ga. profesor Šičeva, ga. Stupičeva, ga. Pogačnikova in gdč. Žemljanova.

Kralj je po okreplju nadaljeval pregled pavilijonov. Zeč se je zanimal za originalni samostojni paviljon zagrebške tvrdke Grubič & Drobac. Opozaren na lepi paviljon je kralj vstopil ter si dal od lastnikov tovarne pojasniti položaj tvrdke, točno, kako uspeva in kam prodaja svoje kemične izdelke. Tovarna Grubič & Drobac, ki je že lansko leto vzbudila na sejmu s svojo reklamo veliko pozornost, je kralju pokazala svoje izdelke, med drugim originalni izdelek maščila za čevlje »Admiral«.

S posebnim poudarkom je kralj tu, kakor tudi drugod pri izdelkih naše industrije naglašal zaščito domače industrije. Kralj je od tovarne zahteval ceznik. V paviljonu L je pri koji 483-84 ponudil lastnik kralju tvrdke »Alko« g. Novaković originalen liker »Milka«. Kralj je prvi poskusil ta liker, ki pride prihodnje dni v promet. Dalj časa se je razgovarjal z g. Novakovičem.

Povsod skozi paviljone je dajal kralj posebno pozornost na nove izdelke naše industrije. Zanimalo ga je vse. Vse je izrazil na izdelki naše domače robe, tudi razstava keksov je bila zelo privlačna, največjo pažnjo in veselje pa je kralj posvečal naši težki železni industriji, kakor tudi naši papirni industriji. Ogledal si je lepi paviljon vevških papirnic.

Na prostem razstaviliču ob paviljonus E je kralj končno tudi ogledal razstavo lepih modernih čolnov, ki jih je razstavilo »Prvo jugoslavenska gradilšča čamaca« v Brodu ob Savi. Kralj je tu, ko mu je tovarna pojasnila velike težkoče, s katerimi se ima boriti proti inozemski konkurenči, jasno in točno še enkrat poudaril:

»Treba je našo domačo industrijo zaščititi!«

SESTANEK Z BORCEM KRALJA PETRA.

Pri pregledu paviljona E, kjer so takoj ob vhodu razstavljeni razni izdelki papirne industrije, je opozoril Nj. Vel. kralja pri prihodu do druge koje, kjer ima Alorna Company razstavljeno razne jugoslovanske časopise, na soborce

blagopojnega kralja Petra g. Aleksandra Tomana, a veletrgovec in predsednik Zveze gremijev Ivan Jelačin ml., rekoč: »Veličanstvo! Tu Vam predstavljam soborca Nj. Veličanstva blagopojnega kralja Petra Osloboditelja!«

Kralj je vidno vzradoščen takoj po dal roko sivošemu borcu in ga jel izpraševal o njegovem življenju. Razgovor je bil zelo topel in priseren. Toman je kralju opisal svojo življensko borbo, navajajoč, da je deloval okoli 20 let v Ameriki kot novinar, da se je posebno zanimal za čebelarstvo, o katerem je v angleške liste napisal več razprav ter je končno omenil, da sedaj deluje pri Aloha Company kot referent za angleške liste. Kralj ga tudi povprašal po njegovih družabnih razmerah. Ob slovesu je kralj Toman zopet prisrčno stisnil roko, izjavljajoč: »Mi je v veliko veselje! Kralj je končno naprosil vodstvo velesejme, da predloži njemu vse želite glede g. Tomana.

Po končanem pregledu pavilijonov, ki je trajal skoraj dve uri in pol, je kralj ob 5.30 zapustil sejmišče. Pri slovesu je kralj z velikim veseljem Izrazil svoje zadovoljstvo nad napredkom naše industrije, nad krasnim uspehom, ki ga kaže letosnji velesejem v vsakem oziku, kralju v posebno veselje, ko vidi lepi gospodarski napredki Slovenije in bele Ljubljane. Že tekom pregledovanja sta g. Ivan Jelačin ml. kralju stvarno pojasnevala veliki napredki ljubljanskega velesejma od prvih začetkov do danes. Opozorjen je bil kralj na gospodarskem polju.

Opis paviljonov in tvrdk.

Na sejmišču letos ni opaziti nobenega novega objekta, kar je že z ozirom na ograničen prostor docela opravičljivo. Pač pa se je izvršilo mnogo večjih ali manjših adaptacij in drugih novosti, ki prijetno presenečajo oko in dajejo obsežnemu prostoru še izdatnejšo mero privlačnosti.

Ko ob glavnem vhodu postoji ob velikem kolaču bujnega cvetja, ki ga je namestila večna gospa vtrnarske veleprodajne podjetja »Džamoni in drugi« iz Maribora. Na visokem drogu zapaziš pisano girlando zastavitev vseh držav, udeleženih na razstavi. Pod to girlando je zavzelo prostor, ki je dajejo obsežnemu prostoru še izdatnejšo mero privlačnosti.

Po kojah, ki se vrste na zunanjih strani razstavnih paviljonov, vidis vsakrnostno blago, ki pa ne kaže kakе sistematične porazdelbe: kolonialne, usne, mlekarne stroje, avtomobili, suha roba, mlinski stroji, rum, vozovi, harmonike, semena, otroški vozički, tehnike, bolniški str. čolni, zamaški in še mnogokaj, kakor je bil pač na razpolago prostor. In baš ta mešanica daje pestro sliko, zato ne utruja. Posebej naj omemimo v tem velikem kolobarju samo nekaj tvrdk.

Mlada »Industrija Strnišč« (Čuček in koubik) je postavila različne modele praktičnih »laktorjev«, po katerih gre živahnovo povpraševanje podeželskih interesentov. Inozemska tvrdka »Benz« kaže razkošno oprenjeno avto na šest sedežev. »Zveza lesnih domačih obrtov« v Ribnici ima solidne izdelke širok znamenite. Na sejmu je zavzelo prostor z luksuznimi vozili »Fiat« in »Ford« ter priznanimi »Indianji«. Veliko zanimalje vzbuja tvrdka »Cadež in Brčar« z mlinskimi potrebsčinami. Pristens »Bale Axe Jamaica Rum« dobil pri angleški tvrdki »Baker & Co.«, ki poseduje svoje filialke tudi v Ljubljani. Poleg »Sodarske zadruge v Tacnu«, ki je razstavila tudi letos nekaj prvovrstnih izdelkov, preskušajo veseli godci koroške harmonike, semena, otroški vozički, tehnike, bolniški str. čolni, zamaški in še mnogokaj, kakor je bil pač na razpolago prostor. In baš ta mešanica daje pestro sliko, zato ne utruja. Posebej naj omemimo v tem velikem kolobarju samo nekaj tvrdk.

Mlada »Industrija Strnišč« (Čuček in koubik) je postavila različne modele praktičnih »laktorjev«, po katerih gre živahnovo povpraševanje podeželskih interesentov. Inozemska tvrdka »Benz« kaže razkošno oprenjeno avto na šest sedežev. »Zveza lesnih domačih obrtov« v Ribnici ima solidne izdelke širok znamenite. Na sejmu je zavzelo prostor z luksuznimi vozili »Fiat« in »Ford« ter priznanimi »Indianji«. Veliko zanimalje vzbuja tvrdka »Cadež in Brčar« z mlinskimi potrebsčinami. Pristens »Bale Axe Jamaica Rum« dobil pri angleški tvrdki »Baker & Co.«, ki poseduje svoje filialke tudi v Ljubljani. Poleg »Sodarske zadruge v Tacnu«, ki je razstavila tudi letos nekaj prvovrstnih izdelkov, preskušajo veseli godci koroške harmonike, semena, otroški vozički, tehnike, bolniški str. čolni, zamaški in še mnogokaj, kakor je bil pač na razpolago prostor. In baš ta mešanica daje pestro sliko, zato ne utruja. Posebej naj omemimo v tem velikem kolobarju samo nekaj tvrdk.

Nedelja je. Kmetje iz okolice, pa tudi iz oddaljenejših krajev, ki so se danes mogli odtrgati jesenskemu delu, hitre ravnošt v sektor, kjer bremče najrazličnejši poljedelski in drugi stroji. Predvsem jih zanimala velika matljinica, vele-

industrijske tvrdke »Ferrumi«, ki je zavzela s svojo razstavo največji kompleks med paviljoni. Z napeto pozornostjo ogledujejo tudi pri tvrdki »Okuliš« gozdarsko žago, ki je baš v pogonu s svojim preprostim mehanizmom in režo z neverjetno lahkoto najdebelješa bruna. Naše poljedelce pa zanimala tudi bogata izbira vsakovrstnih strojev tvrdke »Fischer« (zastopstvo »Tuječ in Štebel«), kjer zadrži pogled orjaški parni kotel, posebne konstrukcije monakovskih bran in landsberških plugov.

Ko pa se oglašajo z one strani bro-

nasti zvonovi »Strojnih tovar« in »Ilvar«, se gnete vse tja, da vidi in čuje oznanjence božje hvale, ki bodo odromali v žužemberško farno cerkev. • • •

vsko malenkost domače industrije ter na najnovjejo pojave na tem polju.

Pred sejmskim uradom je bil razstanek. Ob tej priliki je predsednik velesejma g. Bonač ob navzočnosti vseh zastopnikov naših pridobitvenih krogov nagovoril Nj. Vel. kralja:

Vaše Veličanstvo! Današnji dan nam ostane v trajnem spominu. Zanimanje, s katerim si je ogledalo Vaše Veličanstvo našo razstavo, nas navdaja z načeljivim upanjem v bodočnost, saj je nam porok, da bodo naša, za ozdravljenjem gospodarskih razmer mereča stremljila naša vedno močno zaščito na Najvišem mestu. Besede priznanja, s katerimi je Vaše Veličanstvo opetovano počastilo razstavo, nas navdaja z načeljivim upanjem v bodočnost, saj je nam porok, da bodo naša, za ozdravljenjem gospodarskih razmer mereča stremljila naša vedno močno zaščito na Najvišem mestu. Besede priznanja, s katerimi je Vaše Veličanstvo opetovano počastilo razstavo, nas navdaja z načeljivim upanjem v bodočnost, saj je nam porok, da bodo naša, za ozdravljenjem gospodarskih razmer mereča stremljila naša vedno močno zaščito na Najvišem mestu. Besede priznanja, s katerimi je Vaše Veličanstvo opetovano počastilo razstavo, nas navdaja z načeljivim upanjem v bodočnost, saj je nam porok, da bodo naša, za ozdravljenjem gospodarskih razmer mereča stremljila naša vedno močno zaščito na Najvišem mestu. Besede priznanja, s katerimi je Vaše Veličanstvo opetovano počastilo

Nj. Vel. kralj na vrninarski razstavi.

V nedeljo popoldne ob 16. se je Nj. Vel. kralj Aleksander pripeljal v spremstvu princa Pavla v Ljubljano, da si ogleda vrninarsko razstavo. Vest, da pride vladar na vrninarski razstavo, se je bliskoma razširila po Ljubljani in pred razstavščem se je zbrala številna množica, ki je priredila kralju ob prihodu navdušene ovacije. Pred razstavščem je pozdravil vladara veliki župan dr. Friderik Lukan in mu predstavil razstavni odbor. Predsednik razstavnega odbora Viktor Korsika ml. je imel na vladarja kratek pozdravnji govor, izražajoč svojo radost, da se je kralj odzval vabilu razstavnega odbora ter izkazal izredno čast, da si vse eno ogleda razstavo.

Nato je kralj odšel v razstavšče. Ob vhodu so ga pozdravile tri belo oblecene deklice, — Pavla Šimec, Vilma Korsika in Marica Ferant; Vilma Korsika mu je izročila šopek sveznih rož s trobojnimi trakovi. Kralj, vidno vzradošen, je vprašal za ime vseke izmed deklic. G. Viktor Korsika ml. mu je nato tolmačil osnutek razstave. Vladar se je zanimal za vsako podrobnost. Ko mu je omenil, da so imeli vrninari tudi svoj kongres, se je informiral o zaključku tega kongresa. Izrazil je svoje zadočenje, da se namerava ustavoviti zveza vseh vrninari v Jugoslaviji, ki bo skrbela za strokovno izobraz-

Kultura.

PREDSTAVE V NARODNEM GLEDALIŠČU ZA ČASO III. LJUBLJANSKEGA VELESEJMA.

Danes, ponedeljek zvečer točno ob 8. uri poje se v opernem gledališču eno najprijubljenejših slovenskih opernih del Smetanova nemštrina opera »Prodana nevesta«. Uloga Marinke poje g. Irma Polakova iz Zagreba, ki steje to ulogo kot eno najboljših kreacij bogatega svojega programa. Janka poje g. Šimenc, Kecala pa g. Zathey. V ostalem sodelujejo še: gd. Katinnerjeva, Ropasova in Korenčakova, ter gg. Subelj, dr. Rigo, Mohorič, Medven in Drenovec. Orkester vodi g. Balatka, dočim je gežila v rokah g. Butarica.

V torek, dne 4. septembra se igra v dramskem gledališču sljajna »Seksplojeva komedija« Kar hočete v Oton Zupančičevem prevodu. V tej petdejanski igri nastopi veliki del našega ansambla in je igra koncem sezone 1923–24 bila deležna načrtega uspeha. Pri predstavi sodeluje tudi gledalci, ki svira komade, kateri je komponiral za to delo naši operni kapelnik Balatka. — Komična opera »Sevillski brivec« poje se v sredo dne 5. septembra v našem opernem gledališču. Zasedava je prvovrstna. V viogni Rosine gostuje priznana pevka g. Tinka Vesel-Polla, članica zagrebške operne. Brivec poje g. Levar, grofa Almavivo g. Kovac, vitezja glasbe Basilia g. Betteto, Rosininkoga varuha Bartola g. Zupan in Pirella g. Pugelj, gnužabnik Bartolove pa Smoleška, Banovec in Pugelj. Delo je naštiral kapelin Neftat zrežil g. Sevnastjanov. Opera je dosegla pri nas največji uspeh. Vstopnice pri dnevnih blagajn v operi od 10.–12. in 3.–5. ter zvečer pol ure pred predstavo.

SPLOSNA KNJIŽICA.

Predjetna »Zvezna tiskarna in knjigarnica« nas je predstavila z novo zasnovo, ki ni ostala samo na vzporedni vloških objektih, temveč se stopnjeva uresničuje: dobili smo »Splodno knjižnico«, ki naj ponazarja nemške »Universalbibliotheks«, ali pa češke »Svetovne knihovne« omogoča našemu človeku dobro in izbrano čitivo v vseh panogah književnosti. Ideja je lepa, vredna, da jo z veseljem pozdravimo; še bolj pa je človek vesel, ko vidi pred seboj že tri ključne knjižnice v prav okusni izdaji in različnim tiskom.

Ta rastotača zbirka bo napotila našega človeka spet nazaj k slovenski knjigi, kajti mnogo jih je — kar priznaimo — ki se še vedno opajajo ob proizvodi kake Courts-Mahler, Eschner, Marlitt itd. Deloma je razumljivo: vsi taki ludje so prenameno streljeni, da bi jih razgibala prava knjiga, da bi — nameč — poizkušali s pomocijo umetnosti rasti iz mrke zustanjosti, v katerih jih oklepajo boj za kruh, v notranjosti, v duhu; vendar pa tli v teh srčih odsev hrepenjenja po drugem svetu, ki si ga utisajo v najboljšem stojanju ob kaki manjši knjigi. Zato je čista prav, da se je »Zvezna tiskarna« odločila določiti tisto knjig, ki bodo dobrodoše vsakomur. Med oznanjenimi prevedi sem se posebno razveselil imenom Dostoevskij, Tolstoj, Andrejev, Sofokles; tudi odlični gumanistični bodo pomagali k razpolnitvi te zbirke.

Kot prva je izšla Ivana Albreht: »Renična Gruda. Dobra povest. Kot naša za naše ljudstvo. V pripovedovanju, ki se razvija v krajkah slikeh, so vpletjeni zelo posrečeni, lirkni orisi naše pokrajine. V življenje dveh slovenskih družin na zasezenem ozemju pospeže zriza svetovne vojne in prav tako strašne dobe prevrata. Od časa do časa se prijeten v vzgleden pripovednik zamislil in takši misel se vtelesi v tako lep in pritajeno odmevajoči stavek, kakor je, resimo, ta:

»Tisti, toda železni so začeni, ki določajo usodi človeškega življenja smrť. Ni za hrupu, ki ne bi bil dovolj tih za najtažnejšo tlišino, ni ga miru in ne samote, ki ne bi mogla roditi valov.«

Večno je vse, kar je bilo, kar je žal, kar bo.« Sledijo razmišljanja o naši slovenski bolesti, o našem še vedno negreskem smu, o prostoti,

bo naraščaja in za trdno organizacijo, ki ima pred vsem nalogo, da se vrninarnstvo osvobodi tuje konkurenči in se postavi na svoje noge. G. Korsika je prisil vladarja v tem pogledu za zaščito, pomoč in podporo. Kralj je z največjim interesom zasledoval izvajanja g. Korsike ter opetovanjo obljubil svojo podporo in pomoč stremljenjem naših vrninarnjev glede gospodarske izpolnitve, osamosvojitve in organizacije. V oddelku, kjer je izložila tvrdka Herzmansky, je bila pripravljena miza, na kateri je ležala knjiga za podpis odličnih posnetnikov. Prošnji, da bi se najblagovoll v knjigo podpisati, se je ljubeznično odzval. Gdč. Herta Herzmann je naskry mu je podala pero. Ko se je z energično poteko podpisal, je veselo pripomnil: »O, saj sem prvi v knjigi.«

Pred odhodom z razstave, o kateri se je prav pojavno izrazil, bodreč razstavljalcem k nadaljnemu vztrajnemu delu, si je še posebno ogledal oddelek tvrdke Ferant. Na to se je g. Korsika vnovič zahvalil kralju za izredno odlikovanje, da je posetil razstavo, zaglavljajoč neomajno zvestobo slovenskega obrtništva dinastiji in domovini, je vladar, ki so ga gospodinčne z balkona ob izhodu obispale s cvetjem, med odštevjenimi ovacijami zbranega občinstva vstopil v avtomobil in se odpeljal na Bled.

Povsko društvo »Zvezne v Trbovljah priredi v soboto dne 8. septembra 1923 ob 8. zvečer v Narodnem domu in Brežicah koncert pod vodstvom pevovodje g. O. Molaj. Po koncertu prosta zabava in ples sodelovanjem znane godbe g. Drakslerja iz Trbovlja.

Turistika in sport.

TEKME ZA PRVENSTVO JUGOSLAVIJE.

— S. K. Gradjanski (Zagreb): S. K. Ilirija 2:1. Časten nastop Ilirije. — Rekordni obisk 3000 gledalcev. — Miklavčič, Tavcar, Dolinar-Rupeč, Götz in Siler najboljši možje na polju. — Goale so zabili: Utak za II., Pasinek in Babić za Gradi. — Sodnik proti koncu nezadovoljiv. (Podrobno jutri.)

SVECAN KRST NOVEGA DIRKALA NEGA COLNA LJ. S. K.

Včeraj se je vrnila na prostoročje Ljubljanskega sportnega kluba izredno intimna sportna svečanost, namenjena splavu in krstu novega dirkalnega čolna »Trudko«. Svečanost se je udeležilo polnočestveno zbrano članstvo kluba z odličnimi gosti. Po treh se je pripeljala kumica ga inž. Matko Prelovšek, načelnik ravnateljstva v Splošni gospodarski komisiji s trikratnim sportnim pozdravom. Od tod se je s širico »Jazonom« na čelu premikal spredvod do klubove čolnarne. Med bučnim ploskanjem zbranega članstva in gostov je ga kumica izstopila in šla spremljivana od možstva »Jazona« k novemu čolnu, ki je lehal na okrasnem kozah. Na drugi strani novega čolna je novo možstvo z vzdignjenimi vesi tvorilo srečan spalir. Tukaj je predsednik Lj. S. K. g. polkovnik Bleiweis pozdravljal ga, kumico in vse navzoče z nastopnim govorom:

Častita gospoda!

Dvojno slavo slavimo danes, in sicer 15letnico obstoja Lj. S. K. in prvi splav in krst novega dirkalnega čolna. 15 let je od tega, kar je skupina gospodov — na čelu načelnika in prvi predsednika kluba g. inž. Matko Prelovšek, načelnik ravnateljstva v Splošni gospodarski komisiji s trikratnim sportnim pozdravom. Od tod se je s širico »Jazonom« na čelu premikal spredvod do klubove čolnarne. Med bučnim ploskanjem zbranega članstva in gostov je ga kumica izstopila in šla spremljivana od možstva »Jazona« k novemu čolnu, ki je lehal na okrasnem kozah. Na drugi strani novega čolna je novo možstvo z vzdignjenimi vesi tvorilo srečan spalir. Tukaj je predsednik Lj. S. K. g. polkovnik Bleiweis pozdravljal ga, kumico in vse navzoče z nastopnim govorom:

Castita gospoda!

Dvojno slavo slavimo danes, in sicer 15letnico obstoja Lj. S. K. in prvi splav in krst novega dirkalnega čolna. 15 let je od tega, kar je skupina gospodov — na čelu načelnika in prvi predsednika kluba g. inž. Matko Prelovšek, načelnik ravnateljstva v Splošni gospodarski komisiji s trikratnim sportnim pozdravom. Od tod se je s širico »Jazonom« na čelu premikal spredvod do klubove čolnarne. Med bučnim ploskanjem zbranega članstva in gostov je ga kumica izstopila in šla spremljivana od možstva »Jazona« k novemu čolnu, ki je lehal na okrasnem kozah. Na drugi strani novega čolna je novo možstvo z vzdignjenimi vesi tvorilo srečan spalir. Tukaj je predsednik Lj. S. K. g. polkovnik Bleiweis pozdravljal ga, kumico in vse navzoče z nastopnim govorom:

Castita gospoda!

Dvojno slavo slavimo danes, in sicer 15letnico obstoja Lj. S. K. in prvi splav in krst novega dirkalnega čolna. 15 let je od tega, kar je skupina gospodov — na čelu načelnika in prvi predsednika kluba g. inž. Matko Prelovšek, načelnik ravnateljstva v Splošni gospodarski komisiji s trikratnim sportnim pozdravom. Od tod se je s širico »Jazonom« na čelu premikal spredvod do klubove čolnarne. Med bučnim ploskanjem zbranega članstva in gostov je ga kumica izstopila in šla spremljivana od možstva »Jazona« k novemu čolnu, ki je lehal na okrasnem kozah. Na drugi strani novega čolna je novo možstvo z vzdignjenimi vesi tvorilo srečan spalir. Tukaj je predsednik Lj. S. K. g. polkovnik Bleiweis pozdravljal ga, kumico in vse navzoče z nastopnim govorom:

Castita gospoda!

Dvojno slavo slavimo danes, in sicer 15letnico obstoja Lj. S. K. in prvi splav in krst novega dirkalnega čolna. 15 let je od tega, kar je skupina gospodov — na čelu načelnika in prvi predsednika kluba g. inž. Matko Prelovšek, načelnik ravnateljstva v Splošni gospodarski komisiji s trikratnim sportnim pozdravom. Od tod se je s širico »Jazonom« na čelu premikal spredvod do klubove čolnarne. Med bučnim ploskanjem zbranega članstva in gostov je ga kumica izstopila in šla spremljivana od možstva »Jazona« k novemu čolnu, ki je lehal na okrasnem kozah. Na drugi strani novega čolna je novo možstvo z vzdignjenimi vesi tvorilo srečan spalir. Tukaj je predsednik Lj. S. K. g. polkovnik Bleiweis pozdravljal ga, kumico in vse navzoče z nastopnim govorom:

Castita gospoda!

Dvojno slavo slavimo danes, in sicer 15letnico obstoja Lj. S. K. in prvi splav in krst novega dirkalnega čolna. 15 let je od tega, kar je skupina gospodov — na čelu načelnika in prvi predsednika kluba g. inž. Matko Prelovšek, načelnik ravnateljstva v Splošni gospodarski komisiji s trikratnim sportnim pozdravom. Od tod se je s širico »Jazonom« na čelu premikal spredvod do klubove čolnarne. Med bučnim ploskanjem zbranega članstva in gostov je ga kumica izstopila in šla spremljivana od možstva »Jazona« k novemu čolnu, ki je lehal na okrasnem kozah. Na drugi strani novega čolna je novo možstvo z vzdignjenimi vesi tvorilo srečan spalir. Tukaj je predsednik Lj. S. K. g. polkovnik Bleiweis pozdravljal ga, kumico in vse navzoče z nastopnim govorom:

Castita gospoda!

Dvojno slavo slavimo danes, in sicer 15letnico obstoja Lj. S. K. in prvi splav in krst novega dirkalnega čolna. 15 let je od tega, kar je skupina gospodov — na čelu načelnika in prvi predsednika kluba g. inž. Matko Prelovšek, načelnik ravnateljstva v Splošni gospodarski komisiji s trikratnim sportnim pozdravom. Od tod se je s širico »Jazonom« na čelu premikal spredvod do klubove čolnarne. Med bučnim ploskanjem zbranega članstva in gostov je ga kumica izstopila in šla spremljivana od možstva »Jazona« k novemu čolnu, ki je lehal na okrasnem kozah. Na drugi strani novega čolna je novo možstvo z vzdignjenimi vesi tvorilo srečan spalir. Tukaj je predsednik Lj. S. K. g. polkovnik Bleiweis pozdravljal ga, kumico in vse navzoče z nastopnim govorom:

Castita gospoda!

Dvojno slavo slavimo danes, in sicer 15letnico obstoja Lj. S. K. in prvi splav in krst novega dirkalnega čolna. 15 let je od tega, kar je skupina gospodov — na čelu načelnika in prvi predsednika kluba g. inž. Matko Prelovšek, načelnik ravnateljstva v Splošni gospodarski komisiji s trikratnim sportnim pozdravom. Od tod se je s širico »Jazonom« na čelu premikal spredvod do klubove čolnarne. Med bučnim ploskanjem zbranega članstva in gostov je ga kumica izstopila in šla spremljivana od možstva »Jazona« k novemu čolnu, ki je lehal na okrasnem kozah. Na drugi strani novega čolna je novo možstvo z vzdignjenimi vesi tvorilo srečan spalir. Tukaj je predsednik Lj. S. K. g. polkovnik Bleiweis pozdravljal ga, kumico in vse navzoče z nastopnim govorom:

Castita gospoda!

Dvojno slavo slavimo danes, in sicer 15letnico obstoja Lj. S. K. in prvi splav in krst novega dirkalnega čolna. 15 let je od tega, kar je skupina gospodov — na čelu načelnika in prvi predsednika kluba g. inž. Matko Prelovšek, načelnik ravnateljstva v Splošni gospodarski komisiji s trikratnim sportnim pozdravom. Od tod se je s širico »Jazonom« na čelu premikal spredvod do klubove čolnarne. Med bučnim ploskanjem zbranega članstva in gostov je ga kumica izstopila in šla spremljivana od možstva »Jazona« k novemu čolnu, ki je lehal na okrasnem kozah. Na drugi strani novega čolna je novo možstvo z vzdignjenimi vesi tvorilo srečan spalir. Tukaj je predsednik Lj. S. K. g. polkovnik Bleiweis pozdravljal ga, kumico in vse navzoče z nastopnim govorom:

Castita gospoda!

Dvojno slavo slavimo danes, in sicer 15letnico obstoja Lj. S. K. in prvi splav in krst novega dirkalnega čolna. 15 let je od tega, kar je skupina gospodov — na čelu načelnika in prvi predsednika kluba g. inž. Matko Prelovšek, načelnik ravnateljstva v Splošni gospodarski komisiji s trikratnim sportnim pozdravom. Od tod se je s širico »Jazonom« na čelu premikal spredvod do klubove čolnarne. Med bučnim ploskanjem zbranega članstva in gostov je ga kumica izstopila in šla spremljivana od možstva »Jazona« k novemu čolnu, ki je lehal na okrasnem kozah. Na drugi strani novega čolna je novo možstvo z vzdignjenimi vesi tvorilo srečan spalir. Tukaj je predsednik Lj. S. K. g. polkovnik Bleiweis pozdravljal ga, kumico in vse navzoče z nastopnim govorom:

Castita gospoda!

Dvojno slavo slavimo danes, in sicer 15letnico obstoja Lj. S. K. in prvi splav in krst novega dirkalnega čolna. 15 let je od tega, kar je skupina gospodov — na čelu načelnika in prvi predsednika kluba g. inž. Matko Prelovšek, načelnik ravnateljstva v Splošni gospodarski komisiji s trikratnim sportnim pozdravom. Od tod se je s širico »Jazonom« na čelu premikal spredvod do klubove čolnarne. Med bučnim ploskanjem zbranega članstva in gostov je ga kumica izstopila in šla spremljivana od možstva »Jazona« k novemu čolnu, ki je lehal na okrasnem kozah. Na drugi strani novega čolna je novo možstvo z vzdignjenimi vesi tvorilo srečan spalir. Tukaj je predsednik Lj. S. K. g. polkovnik Bleiweis pozdravljal ga, kumico in vse navzoče z nastopnim govorom:

Castita gospoda!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 3. septembra 1923.

NIC SE NI IZPREMENILO...

Včerajšnji »Slovenec« je pribičel napovedano »avtentično poročilo« o politiki klerikalne stranke. Pričakovali smo temeljnih, izčrpnih pojasnil, a doobili smo »razgovor z dr Korošcem«, ki je samo parafriza tega, kar je »Slovenec« povedal že v soboto. Dr. Korošec je izjavil, da so zvezze SLS z Radičevim republikansko seljačko stranko »ravnoste«, kakršne so bile dosedaj, in da se ni spremeno med tem dvema strankama, le da so stiki zaradi parlamentarnih poštnic precej redki.

Torej prav nič se ni zgodilo v zadnjem času, kar bi upravičevalo domnevanje, da je klerikalna stranka krenila v svoji politiki na druga pot! Dr. Korošec sicer nima posebno visokega mnenja o razsodnosti naše javnosti, toda za tako naivno pa vendar le ne sme smatrati te naša javnosti, da bi mu verjali vse, kar ji misli naveziti, in naj to še tako bije v obraz resnic in dejanskim dogodkom.

Ves svet danes ve, da se je Koroševa stranka docela odmaknila od Radiča in navezala prav intimne stike z radikalni v vlado. Vkljub temu pa si upa dr. Korošec trditi, da se na klerikalni politiki ni nič spremeno in da je ostala ta politika ista, kakor takrat, ko je on — dr. Korošec — napovedoval, da bo s svojimi zvestimi zaveznički — z Radičem in Spahovimi muslimanimi »strahoval« Beograd in ga uklonil pod kavinski jarem Zagreba in Ljubljane.

O da, za klerikalne backe bo ostala njegova politika »nespremenjena«, tudi takrat, ko bosta dr. Korošec in Sušnik že trdno sedela v ministrskih fotelih.

VOLITVE V ZDRAVNIŠKO ZBOR.

NICO.

Volitve v zdravniško zbornico za Slovenijo so se vrstile dne 1. septembra. Volilnih upravičence je bilo 272, od teh je volilo pravilno 248, nevplavljenih glasovnic je bilo pet, praznih sedem. Izvoljeni so bili: Zborni predsednik dr. Vinko Gregorič, zbornični podpredsednik dr. Peter De Franceschi, za odbornike: dr. Ernest Dereani, dr. Tone Jamar, dr. Otmar Krajev, dr. Alojzij Praunselj, dr. Edo Šlajmer, dr. Bergman Rih, v Zalcu, dr. Fran Jankovič v Mariboru, dr. Robič Hugo v Mariboru, za namesnike: dr. Tone Cizelj, dr. Jernej Demšar, dr. Fran Derganc, dr. Fran Gostil, dr. Leopold Ješe, dr. Marin Vilko v Mariboru, dr. Ferdo Kumej v St. Petru, dr. Tavčar v Radecah. Za delegate v disciplinarni senat: dr. Zalokar, Ljubljana, dr. Robič, Marlboro, dr. Jurečko, Maribor, za namesnike: dr. Kogoj, Jenčice, dr. Šifer, Ribnica, dr. Zarnik, Zagorje ob Savi, v disciplinarno sodišče: predsednik dr. Josip Tičar v Ljubljani, podpredsednik dr. Rilli, Jug v Ljubljani, za odbornike: dr. Kunst Alojzij v Ljubljani, dr. Lapajne Živko v Ljubljani, dr. Stojc Jože v Ljubljani, dr. Černič Mirko v Mariboru, dr. Hudeljst Vinko v Brežicah, za namesnike: dr. Ambrožič Matija v Ljubljani, dr. Krajev Pavel v Ljubljani, dr. Slechta Alojzij v Ljubljani, dr. Rajš v Celju, dr. Klasinc, Pragerski. Tožitelj: dr. Rudolf Kobal, Ljubljana, namesnik dr. Bleiweis-Trstenški, Ljubljana. Glasom zborničnega statuta bi bila morala biti navzoča na ustanovni skupščini petina volilcev, tedaj 55, a prišlo jih je 57. Skrutinij je trajal od 8. do 5. popoldne. Skupščino je otvoril šef zdravstvenega odseka dr. Katičič, ki je takoj razglasil izid volitev in v kratkem nagovoru razložil svoje misli o pravicih in dolžnostih zbornice posebej in zdravniškega stanu v obč. Dr. V. Gregorič, izvoljeni predsednik, je izjavil, da ve ceniti čast, ki mu jo je podelil zdravniški stan, zagotavljajoč, da bo vse svoje moći posvetil častni nalogi. Ko je predstal predsednik dve brzjavki, namenjeni kralju Aleksandru in ministru Sl. Miletiju, je zaključil ob 6. zvečer ustanovno skupščino.

Zdravstvena vladarju se glasi: »Po izvršeni prvi izvolitvi v zdravniško zbornico za Slovenijo pozdravlja današnja ustanovna skupščina Vaše Veličanstvo z vdano prošnjo, da izvoli Vaše Veličanstvo interes zdravniškega stanu, ki je steber narodnega zdravja v državi, vzeši pod Svojo mogočno zaščito.«

Brezjavka ministru za narodno zdravje dr. Sl. Miletiju pa slove: »Ustanovna skupščina zdravniške zbornice za Slovenijo pozdravlja Vas gospod minister in se Vam zahvaljuje, da ste dali našemu stanu zakonito zastopstvo v državi. Prosimo kralj. vlado, da zaslisi, če namehravljati izdati naredbe, tičče se zdravniškega stanu, vedno prej mnenje zdravniških zbornic, ker le tedaj je našemu zakonitemu zastopstvu, zdravniškim zbornicam mogoče izpolnjevati svoj namen: ščititi in zastopati ter vzdrževati ugled in disciplino zdravniškega stanu.«

— Odhod ministrov iz Ljubljane. Včeraj popoldne ob 5. uri sta zapustila Ljubljano ministra trgovine g. dr. D. Kojci in minister g. dr. Janjš ter odpo-

tovala v Beograd. V imenu velesejmo so jih pri odhodu pozdravili gg. Bončač, dr. Böhm, dr. Windischer. Oba ministra sta se kar najpohvalnejše izrazila o našem velesejmu ter obljudila da bosta storila vse korake, da bo številni poset letosnjega velesejma. Svoje utiske nameravata podati v intervjuju z beogradskimi novinarji. Pri odhodu gg. ministrov je bil med mnogimi drugimi navzoč tudi g. minister n. r. dr. Korošec ter dvorni svetnik dr. Marn.

— Povratek kraljevske dvorce v Beograd. Za danes ob 16. popoldne je napovedan povratek Nj. Vel. kralja Aleksandra I. in Nj. Vel. kraljice Marije z Bleda v Beograd.

— Cehoslovaški poslanik g. minister Šeba, ki se te dni mudi v Ljubljani, se je v razgovoru s članom glavnega odbora kar najugodnejše izrazil o letosnjem velesejmu ter izrazil svoje veselje, da je tako lep in odločen napredek našram lanskemu letu. Gospod minister je poudarjal velike organizacijske zmožnosti Slovencev ter omenil, kako spremno in srečno umemo pri nas spraviti v sklad tvarino s prikupno obliko.

— Beogradsko novinarsko sekcijo. Po poročilu iz Beograda je bil včeraj občni zbor beogradske sekcije novinarskega udruženja. Za predsednika sekcije je bil izvoljen urednik »Politike« Jovo Tanović. Sekcija je sprejela oster protest proti sedanjemu načrtu tiskovnega zakona. Sekcija je pozvala centralno upravo Udrženja in ostale sekcije, da sklenejo sličen protest.

— Konferenca lesnih interesentov v Bratislavu se vrši te dni in prisostvujejo temu zborovanju tudi zastopniki slovenske lesne trgovine in industrije. Delegati slovenskih interesentov so gg.: ing. Rudež, predsednik lesnega odseka za Slovenijo, ter tajnik g. dr. V. Gorup, nadalje gen. ravnatelj »Dravec« g. Kržnič.

— Slovenskim zdravnikom! Ker so dobiti pri volitvah v zdravniško zbornico dr. K. Ispavits 118, dr. Ben. Ispavits 84, dr. Drasch 125, dr. V. Kac 79, vsl v Mariboru, premalo glasov, vrši se v teklu 14 dni očka volitve med imenovanimi. Pričakujemo, da stare slovenski zdravniki svojo narodno dolžnost zapisejo na glasovnico: dr. Benjamin Ispavits, Štan, dr. Viktor Kac, njegov namesnik. Tako bo imela prva slovenska zdravniška zbornica slovensko lice.

— Pogreb go, Danice Hrističeve se je vršil v četrtek popoldne v Beogradu kar najstajnejše. Od vseh strani naše širine domovine so prihitele delegatke raznih ženskih društev, da izkažejo zadnjo čast svoji predsednici. V Savezu včlanjenja slovenska ženska društva sta zastopali gđa Lojzka Štebel in g. Mira Engelmannova. Vestibil kolodvora, kjer je bila izpostavljena krsta z zemskimi ostanki velike pokojnice, je bil prepričen z črnimi draperijami. Točno ob pol 15. so pričele pogrebne svečanosti, ki jih je vodil sam patrijarh ob številni ašenciji svečenštva. Dvor je zastopal general Hadžič, navzoč pa sta bila tudi maršal dvora Damjanovič in general Dokic, bivši komandant dravske divizijske oblasti. Na trgu pred kolodvorom se je poslovila v iskrenih besedah ob blage predsednice za srbski del Saveza g. Zora Jankovičeva iz Beograda; v imenu slovenskega dela pa g. Mira Engelmanova. Vestibil kolodvora, kjer je bila izpostavljena krsta z zemskimi ostanki velike pokojnice, je bil prepričen z črnimi draperijami. Točno ob pol 15. so pričele pogrebne svečanosti, ki jih je vodil sam patrijarh ob številni ašenciji svečenštva. Dvor je zastopal general Hadžič, navzoč pa sta bila tudi maršal dvora Damjanovič in general Dokic, bivši komandant dravske divizijske oblasti. Na trgu pred kolodvorom se je poslovila v iskrenih besedah ob blage predsednice za srbski del Saveza g. Zora Jankovičeva iz Beograda; v imenu slovenskega dela pa g. Mira Engelmanova. Vestibil kolodvora, kjer je bila izpostavljena krsta z zemskimi ostanki velike pokojnice, je bil prepričen z črnimi draperijami. Točno ob pol 15. so pričele pogrebne svečanosti, ki jih je vodil sam patrijarh ob številni ašenciji svečenštva. Dvor je zastopal general Hadžič, navzoč pa sta bila tudi maršal dvora Damjanovič in general Dokic, bivši komandant dravske divizijske oblasti. Na trgu pred kolodvorom se je poslovila v iskrenih besedah ob blage predsednice za srbski del Saveza g. Zora Jankovičeva iz Beograda; v imenu slovenskega dela pa g. Mira Engelmanova. Vestibil kolodvora, kjer je bila izpostavljena krsta z zemskimi ostanki velike pokojnice, je bil prepričen z črnimi draperijami. Točno ob pol 15. so pričele pogrebne svečanosti, ki jih je vodil sam patrijarh ob številni ašenciji svečenštva. Dvor je zastopal general Hadžič, navzoč pa sta bila tudi maršal dvora Damjanovič in general Dokic, bivši komandant dravske divizijske oblasti. Na trgu pred kolodvorom se je poslovila v iskrenih besedah ob blage predsednice za srbski del Saveza g. Zora Jankovičeva iz Beograda; v imenu slovenskega dela pa g. Mira Engelmanova. Vestibil kolodvora, kjer je bila izpostavljena krsta z zemskimi ostanki velike pokojnice, je bil prepričen z črnimi draperijami. Točno ob pol 15. so pričele pogrebne svečanosti, ki jih je vodil sam patrijarh ob številni ašenciji svečenštva. Dvor je zastopal general Hadžič, navzoč pa sta bila tudi maršal dvora Damjanovič in general Dokic, bivši komandant dravske divizijske oblasti. Na trgu pred kolodvorom se je poslovila v iskrenih besedah ob blage predsednice za srbski del Saveza g. Zora Jankovičeva iz Beograda; v imenu slovenskega dela pa g. Mira Engelmanova. Vestibil kolodvora, kjer je bila izpostavljena krsta z zemskimi ostanki velike pokojnice, je bil prepričen z črnimi draperijami. Točno ob pol 15. so pričele pogrebne svečanosti, ki jih je vodil sam patrijarh ob številni ašenciji svečenštva. Dvor je zastopal general Hadžič, navzoč pa sta bila tudi maršal dvora Damjanovič in general Dokic, bivši komandant dravske divizijske oblasti. Na trgu pred kolodvorom se je poslovila v iskrenih besedah ob blage predsednice za srbski del Saveza g. Zora Jankovičeva iz Beograda; v imenu slovenskega dela pa g. Mira Engelmanova. Vestibil kolodvora, kjer je bila izpostavljena krsta z zemskimi ostanki velike pokojnice, je bil prepričen z črnimi draperijami. Točno ob pol 15. so pričele pogrebne svečanosti, ki jih je vodil sam patrijarh ob številni ašenciji svečenštva. Dvor je zastopal general Hadžič, navzoč pa sta bila tudi maršal dvora Damjanovič in general Dokic, bivši komandant dravske divizijske oblasti. Na trgu pred kolodvorom se je poslovila v iskrenih besedah ob blage predsednice za srbski del Saveza g. Zora Jankovičeva iz Beograda; v imenu slovenskega dela pa g. Mira Engelmanova. Vestibil kolodvora, kjer je bila izpostavljena krsta z zemskimi ostanki velike pokojnice, je bil prepričen z črnimi draperijami. Točno ob pol 15. so pričele pogrebne svečanosti, ki jih je vodil sam patrijarh ob številni ašenciji svečenštva. Dvor je zastopal general Hadžič, navzoč pa sta bila tudi maršal dvora Damjanovič in general Dokic, bivši komandant dravske divizijske oblasti. Na trgu pred kolodvorom se je poslovila v iskrenih besedah ob blage predsednice za srbski del Saveza g. Zora Jankovičeva iz Beograda; v imenu slovenskega dela pa g. Mira Engelmanova. Vestibil kolodvora, kjer je bila izpostavljena krsta z zemskimi ostanki velike pokojnice, je bil prepričen z črnimi draperijami. Točno ob pol 15. so pričele pogrebne svečanosti, ki jih je vodil sam patrijarh ob številni ašenciji svečenštva. Dvor je zastopal general Hadžič, navzoč pa sta bila tudi maršal dvora Damjanovič in general Dokic, bivši komandant dravske divizijske oblasti. Na trgu pred kolodvorom se je poslovila v iskrenih besedah ob blage predsednice za srbski del Saveza g. Zora Jankovičeva iz Beograda; v imenu slovenskega dela pa g. Mira Engelmanova. Vestibil kolodvora, kjer je bila izpostavljena krsta z zemskimi ostanki velike pokojnice, je bil prepričen z črnimi draperijami. Točno ob pol 15. so pričele pogrebne svečanosti, ki jih je vodil sam patrijarh ob številni ašenciji svečenštva. Dvor je zastopal general Hadžič, navzoč pa sta bila tudi maršal dvora Damjanovič in general Dokic, bivši komandant dravske divizijske oblasti. Na trgu pred kolodvorom se je poslovila v iskrenih besedah ob blage predsednice za srbski del Saveza g. Zora Jankovičeva iz Beograda; v imenu slovenskega dela pa g. Mira Engelmanova. Vestibil kolodvora, kjer je bila izpostavljena krsta z zemskimi ostanki velike pokojnice, je bil prepričen z črnimi draperijami. Točno ob pol 15. so pričele pogrebne svečanosti, ki jih je vodil sam patrijarh ob številni ašenciji svečenštva. Dvor je zastopal general Hadžič, navzoč pa sta bila tudi maršal dvora Damjanovič in general Dokic, bivši komandant dravske divizijske oblasti. Na trgu pred kolodvorom se je poslovila v iskrenih besedah ob blage predsednice za srbski del Saveza g. Zora Jankovičeva iz Beograda; v imenu slovenskega dela pa g. Mira Engelmanova. Vestibil kolodvora, kjer je bila izpostavljena krsta z zemskimi ostanki velike pokojnice, je bil prepričen z črnimi draperijami. Točno ob pol 15. so pričele pogrebne svečanosti, ki jih je vodil sam patrijarh ob številni ašenciji svečenštva. Dvor je zastopal general Hadžič, navzoč pa sta bila tudi maršal dvora Damjanovič in general Dokic, bivši komandant dravske divizijske oblasti. Na trgu pred kolodvorom se je poslovila v iskrenih besedah ob blage predsednice za srbski del Saveza g. Zora Jankovičeva iz Beograda; v imenu slovenskega dela pa g. Mira Engelmanova. Vestibil kolodvora, kjer je bila izpostavljena krsta z zemskimi ostanki velike pokojnice, je bil prepričen z črnimi draperijami. Točno ob pol 15. so pričele pogrebne svečanosti, ki jih je vodil sam patrijarh ob številni ašenciji svečenštva. Dvor je zastopal general Hadžič, navzoč pa sta bila tudi maršal dvora Damjanovič in general Dokic, bivši komandant dravske divizijske oblasti. Na trgu pred kolodvorom se je poslovila v iskrenih besedah ob blage predsednice za srbski del Saveza g. Zora Jankovičeva iz Beograda; v imenu slovenskega dela pa g. Mira Engelmanova. Vestibil kolodvora, kjer je bila izpostavljena krsta z zemskimi ostanki velike pokojnice, je bil prepričen z črnimi draperijami. Točno ob pol 15. so pričele pogrebne svečanosti, ki jih je vodil sam patrijarh ob številni ašenciji svečenštva. Dvor je zastopal general Hadžič, navzoč pa sta bila tudi maršal dvora Damjanovič in general Dokic, bivši komandant dravske divizijske oblasti. Na trgu pred kolodvorom se je poslovila v iskrenih besedah ob blage predsednice za srbski del Saveza g. Zora Jankovičeva iz Beograda; v imenu slovenskega dela pa g. Mira Engelmanova. Vestibil kolodvora, kjer je bila izpostavljena krsta z zemskimi ostanki velike pokojnice, je bil prepričen z črnimi draperijami. Točno ob pol 15. so pričele pogrebne svečanosti, ki jih je vodil sam patrijarh ob številni ašenciji svečenštva. Dvor je zastopal general Hadžič, navzoč pa sta bila tudi maršal dvora Damjanovič in general Dokic, bivši komandant dravske divizijske oblasti. Na trgu pred kolodvorom se je poslovila v iskrenih besedah ob blage predsednice za srbski del Saveza g. Zora Jankovičeva iz Beograda; v imenu slovenskega dela pa g. Mira Engelmanova. Vestibil kolodvora, kjer je bila izpostavljena krsta z zemskimi ostanki velike pokojnice, je bil prepričen z črnimi draperijami. Točno ob pol 15. so pričele pogrebne svečanosti, ki jih je vodil sam patrijarh ob številni ašenciji svečenštva. Dvor je zastopal general Hadžič, navzoč pa sta bila tudi maršal dvora Damjanovič in general Dokic, bivši komandant dravske divizijske oblasti. Na trgu pred kolodvorom se je poslovila v iskrenih besedah ob blage predsednice za srbski del Saveza g. Zora Jankovičeva iz Beograda; v imenu slovenskega dela pa g. Mira Engelmanova. Vestibil kolodvora, kjer je bila izpostavljena krsta z zemskimi ostanki velike pokojnice, je bil prepričen z črnimi draperijami. Točno ob pol 15. so pričele pogrebne svečanosti, ki jih je vodil sam patrijarh ob številni ašenciji svečenštva. Dvor je zastopal general Hadžič, navzoč pa sta bila tudi maršal dvora Damjanovič in general Dokic, bivši komandant dravske divizijske oblasti. Na trgu pred kolodvorom se je poslovila v iskrenih besedah ob blage predsednice za srbski del Saveza g. Zora Jankovičeva iz Beograda; v imenu slovenskega dela pa g. Mira Engelmanova. Vestibil kolodvora, kjer je bila izpostavljena krsta z zemskimi ostanki velike pokojnice, je bil prepričen z črnimi draperijami. Točno ob pol 15. so pričele pogrebne svečanosti, ki jih je vodil sam patrijarh ob številni ašenciji svečenštva. Dvor je zastopal general Hadžič, navzoč pa sta bila tudi maršal dvora Damjanovič in general Dokic, bivši komandant dravske divizijske oblasti. Na trgu pred kolodvorom se je poslovila v iskrenih besedah ob blage predsednice za srbski del Saveza g. Zora Jankovičeva iz Beograda; v imenu slovenskega dela pa g. Mira Engelmanova. Vestibil kolodvora, kjer je bila izpostavljena krsta z zemskimi ostanki velike pokojnice, je bil prepričen z črnimi draperijami. Točno ob pol 15. so pričele pogrebne svečanosti, ki jih je vodil sam patrijarh ob številni ašenciji svečenštva. Dvor je zastopal general Hadžič, navzoč pa sta bila tudi maršal dvora Damjanovič in general Dokic, bivši komandant dravske divizijske oblasti. Na trgu pred kolodvorom se je poslovila v iskrenih besedah ob blage predsednice za srbski del Saveza g. Zora Jankovičeva iz Beograda; v imenu slovenskega dela pa g. Mira Engelmanova. Vestibil kolodvora, kjer je bila izpostavljena krsta z zemskimi ostanki velike pokojnice, je bil prepričen z črnimi draperijami. Točno ob pol 15. so pričele pogrebne svečanosti, ki jih je vodil sam patrijarh ob številni ašenciji svečenštva. Dvor je zastopal general Hadžič, navzoč pa sta bila tudi maršal dvora Damjanovič in general Dokic, bivši komandant dravske divizijske oblasti. Na trgu pred kolodvorom se je poslovila v iskrenih besedah ob blage predsednice za srbski del Saveza g. Zora Jankovičeva iz Beograda; v imenu slovenskega dela pa g. Mira Engelmanova. Vestibil kolodvora, kjer je bila izpostavljena krsta z zemskimi ostanki velike pokojnice, je bil prepričen z črnimi draperijami. Točno ob pol 15. so pričele pogrebne svečanosti, ki jih je vodil sam patrijarh ob številni

Dopisi.

— Iz D. M. v Polju nam pišejo: V tukajšnji papirnicci se sedaj obratuje v nekoliko omejenem obsegu, ker je po papirju premalo povpraševanja. Državni pa tudi drugi uradi so svoj čas sila veliko papirja porabili. Današnji dan pa so njih potrebe reduciranci na minimum. Izmed najboljših kupcev na papirnem trgu je bila pred vojno vsekako poštna uprava, dandanes pa ne rabi pisalnega papirja skoraj nič, saj ima v to porabo običajno škartnega papirja, ki ga rabi tudi za razno tiskovine. In kakor poštna uprava, precej tako štedijo tudi drugi uradi. — Poštna uprava ima s tukajšnjo pošto velik križ. Zdaj ji odpove podjetnik voženj, zdaj poštni sel. V zadnjem času jo čakati kar dve odpovedi. Poštni sel noče več opravljati svojih poslov za — 1400 K mesečno, hišni posestnik je pa odpovedal poštne mu ravnateljstvu lokal. Ker je neki velika stiska zaradi pripravnega drugega lokalata, namerava uprava papirnice dati na razpolago primerno sobo, kjer naj bi se odslei opravljala poštna služba. Da bo pošta v papirnici sami, bo pač najbolj konveniralno njeni upravi, saj ima tako močno trgovsko korespondenco. Za vzdrževanje popoldanske poštne zvezze z Ljubljano prispeva papirnica mesečno 800 K (poštna uprava pa 600 kron). Ljudstvo je dosti ležeče na tem, da dobivajo tudi v popoldanskih urah pošto iz Ljubljane. Papirnica je pa sploh

ne more pogrešati, kar je pač umetno samo ob sebi. Drugo, to je popoldansko poštno zvezo bi pa živo pogrešali, če bi se ukinila, vsi naročniki in prijatelji »Slov. Naroda«. Čitamo ga še isti popoldan, ko izide, sicer bi ga pa že le naslednji dan. Nam bi bilo torej prav, da bi prišla pošta v papirniško poslopje, potem bomo imeli vsaj trajno dvakratno poštno zvezo s slovensko prestolico.

— Iz Slovenske Bistrike. (Načelnik ministrstva za trgovino in industrijo g. M. Savič v tovarni za gumbe v Slovenski Bistrici.) Tovarna za gumbe v Slovenski Bistrici bo 23. avgusta 1923 dan, ko je počastil s svetim obiskom g. M. Savič beležila v svoji krovnikl vedno kot častni dan. Omenjenega dne, ob 9. zjutraj je prišel g. Savič v spremstvu sekcijskega svetnika g. dr. Rateja in tovarnarja Stiegerja na ogled tovarne, na kateri je iz tega vzroka vihrala zastava. Pri vhodu tovarne, sprejet od ravnatelja podjetja, g. barona Marenzija, je izrazil visoki gost in pokrovitelj naše industrije svoje veselje nad tem, da mu je dana priložnost, si ogledati to podjetje, na kar se je začel obvod po tovarniški prostorji. Posebno zanimanje, katero je izrazil g. Savič, za vsako posmranno panono izdelovanja najrazličnejših predmetov, daje spričevalo, s kakšnim izrednim zanimanjem sleduje razvoj in sposobnost naše domače industrije. Vsaka prošnja in vsaka želja, katero je tovarniško vodstvo izrazilo, se nikakor ni rešila, kakor je ob takih obiskih običajno z izgovorom »bom zadevo že uređil«, temveč stvar se je takoj na licu mesta pregledala, preudarila in rešila, t. j. dal se je odločen in stvaren odgovor. In to je dejstvo, ki opravičuje popolno

zaupanje, katero se stavi na osebo pisca Izvrstnega dela »Naša industrija in obrta« in daje mirnemu in sigurnemu razvoju smotrene industrije popolno garancijo za varstvo na vodičih mestih. G. Savič je naglašal, naj tovarna za gumbe z zaupanjem gleda v prihodnost in naj nameravajo povečanje podjetja vedno obdrži v programu. Pri tej prilnosti je nasvetoval g. Savič vodstvu, da bi zadevo izdelovanja surovine, katero se dobiva izključno le iz inozemstva, natančno preudarilo in če le možno, se odločiti za nabavo doma. Z izrednim strokovnim znanjem je tudi imenoval dobavitelje za to potrebrega materiala. Tovarna gumbov v Slovenski Bistrici ostane pod vtirom obiska in v odmevu poslovilnih besed g. Saviča in z polnim zaupanjem v bodočnost.

— Iz Št. Pavla pri Preboldu. (Polostroletna gas. društvo.) Naštarejše prostovoljno gasilno društvo v Št. Pavlu pri Preboldu je stvnilo v nedeljo 26. tm. svojo 50 letnico kar naisijajne. Ze v ranem junetu je lepi Št. Pavel nadel praznično obleko in so se oglaševali možnari z bližnjimi hrbobi. Vsa vas se je odela praznično. Po prihodu prvega jutranjega vlaka je domači društvo spricelo veliko število zastopnikov raznih drugih požarnih bramb in gostov, ki so prihitele na to redko slavje. Po pozdravu se je formiral lep spevok, kateremu čelu je stopala polnoštivalna rudarska godba iz Trbovelj. Točno ob 10. se je vršila slavnostna maša, katero je opravil domači g. župnik in pri kateri je pel domači pevski zbor in je svirala trboveljska godba. Po maši je imel v cerkvi krasen nagovor gasilcem domači župnik. Ob prihodu iz cerkve so se vrste gasilcev postavile pred občinsko hišo, kjer jih je v vnešenih

besedah pozdravljali z balkona občinske hiše občinski svetovalec g. Julij Sadnik imenom Št. Pavelske občine. Njegov govor je bil dobro zamišljen in je napravil na vse navzoče najlepši uits, posebno, ko je povdarjal, da sledi gasilci svojemu vzvišenemu cilju ne glede kam in kateri stranki pripadajo in kateri stranki pripada ponosnečenec. Tudi je povdarjal, da goje gasilska društva predvsem tudi izobraževalna dela in da so na tem polju že mnogo koristila. Končal je z čestitkami društvu. Za njim je gasilce in goste pozdravil društven načelnik g. Albin Petelinšek in izrazil imenom društva vsem na slavnost prihodom gostom iskreno dobrodošlico. Za pozdrave in krasen sprejem se je v lepih besedah zahvalil župni načelnik g. dr. R. Bergman, okrožni zdravnik v Žalcu. Po končanih govorih se je spreved pomical k tisku, kjer se je vršilo delegatsko župno zborovanje. Popoldne se je na obsežnem vrtu Preboldske grajskevine vršila velika narodna veselica, ki je v vsakem oziru lepo uspela. Nikjer niso udeleženci videli še takoj okusno in srčano zgrajenih paviljonov in nikjer niso doživeli tako pristrne posrežbe in pa tudi cene posrežbe. Na vescifici je pridno svirala trboveljska godba, ki je za vsa izvajanja žela vitarne aplavze. Zvečer so se spuščale rakete in žgali umetnali ognji. Prelepo vreme je omogočilo, da je bila veselica na vrhuncu. Da je cela prireditvijo uspelka kar najlepše, se ima društvo zahvaliti v prvi vrsti neumornemu načelniku g. Petelinšku, ki je vodil celo tehnično stran te redke prireditve. Njemu ob strani je stal tkalniški obratovodja g. Temler, ki zasluži nemalo zahvalo, seve pri tem ne smemo prezreti g. podnačelniku

Setorja, ki je bil duša prireditve. Pohvalno moramo omeniti Št. Pavelske dame, ki so okusno krasile paviljone in strelge v njih. Izmed sodelujočih omenjamemo le te, ki so nam znane gospo Pečarjeva, dr. Tanisko, Temerjeva, Cvetkovska, Petelinškova, Setorjeva, Lonšarjeva, pl. Sentova; njih so se pridružile gdž. Platel, Hajniš, Šošter, Knez, Fekner, Podveršč, Kregar, Lubel in nešteč drugih. Upamo, da smemo izreci vsem enako zahvalnost za obilen trud in požrtvovalnost. K veličastnosti cele prireditve so nemalo pripomogli ravnatelji tkalnike g. Stukat, ki je žrtvoval vsele svote in da vse potrebowo na razpolago, dalle so materijalno opomogli trvdke Hudovernik, Resman, Mulej, Janež itd., ki so brezplačno odstopili veseljni prostor in vse potrebowi. Pozabiti ne smemo, da je društvo izdalо tudi svoj »Jubilejni list« z jako lepo vsebino pod uredništvom g. Sadnika. Proslava 50. letnice se je izvršila kar najdostojnejše in najlepše. Društvo je s celo prireditvijo lahko kar najbolj zadovoljno in mi mu moremo k tej redki slavnosti le načinkrejše čestitati in želiti še nadaljnji krepki razvoj narodu v korist. Živelj prostovoljno gasilno društvo Št. Pavel pri Preboldu. K.

Spominjajte se „Družbe sv. Cirila in Metoda“!

Glavni urednik:
RASTO PUSTOLEMŠEK.
Odgovorni urednik:
VALENTIN KOPITAR.

Obnovite naročnino!

Ugodna prilika!
Trgovski lokal v Ljubljani

na prometnem kraju se odda za dobo 6 let dolžnemu, ki je pripravljen plačati najemnino za 6 let naprej. Ponudba na upravo Slov. Naroda pod „6 let 9267“.

Patria Cognac Medicinal
LJUBLJANSKI VELESEJEM paviljon L, stanica 481

Zaloga klavirjev in pianinov
naiboljši tovaren Bösendorfer, Czapek Ehrbar, Hörl, Schweighofer, Originali Stingl itd.
Tudi na obroke. Jerica Hubad, roj. Dolenc, Ljubljana, Hilšarjeva ulica številka 5.

Pravi tržaški bičevniki

Iz pristnega koprivovega lesa, navadni, pleteni, politični, močni, (furmanski itd.) se dobe vsaki množini. Vzroci so razstavljeni sedaj na ljubljanskem velenjemu, paviljon „E“ št. 108.

Se priporoča prva jugoslovanska tvorница bičevnikov, OGRIN & PERIČ, LAVERCA pri Ljubljani, (Slovenija).

Novosti v damskeh klobukih

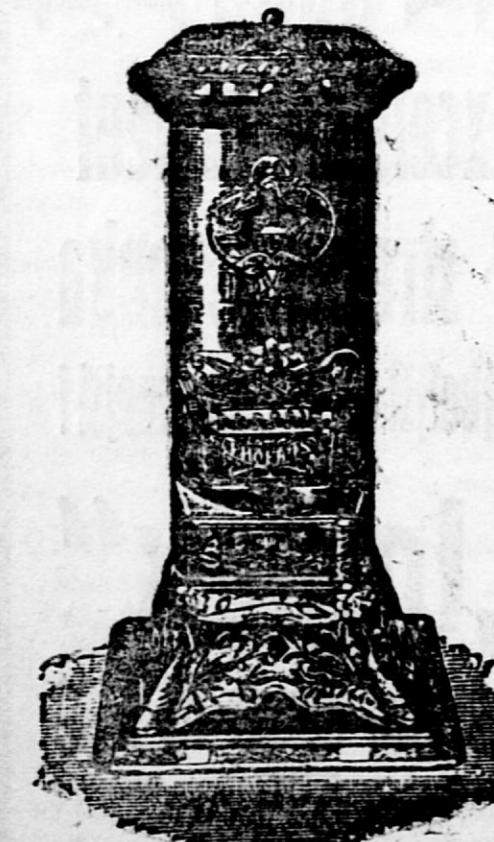
klobučevine in v vseh modnih barvah.

Najnižje cene! Majvečja izbira!

modni salon

Stuchly-Maške

Ljubljana, Zidovska ulica 3

Veletrgovina z
telefonom, orodjem itd.

Fr. Stupica

v LJUBLJANI, Gospodarska cesta 1

POLJEDELJSKI STROJ

Stavbeni materiali, —
Zaloge znamnika (baratu) in vseh drugih razstreljiv.

Veliko skladišče

iz opake masivno zidan, z dvema podstrežjema, prizapravno tudi v tovarniške svrhe, površina 690 m², v Osijeku tik kolodvora, s priklučenim zemljiščem je na prodaj. Natančneje pri: **Prvi osješki milij na valjke d. d. Osijek**

Sana
tvorница čokolade d. z. o. z.
Hoče - Maribor
najfinješa vrsta čokolade
in kakaoa.
Kvaliteta najboljša!
Cene ugodne! Cene ugodne!

Velesejem paviljon „H“ 286.

Trstje za strope

izdelujem z najmodernimi stroji in iz najboljšega materiala ter dobljavam v vsaki množini po najnižji dnevni cent.

I. Jugoslovanska tvorница Bakal JOS. R. PUH, LJUBLJANA Gradska ul. 22. Tel. 531.

Klavirska delavnica R. WARBINEK Ljubljana Hilšarjeva ulica 5.

Popravljam in uglasujem klavirje in harmonije strokojno in ceno.

Pisalni stroji, potrebštine mehanična delavnica (popravljalnica)

L. BARAGA, Ljubljana, Želenburgova ulica 6-1.

Najboljše kotle

na Gorenjskem za kuhanje žganja izdeluje poleg drugih kotarskih del Šramek Franc v Tržiču.

Zagrebška pivovarna
priporoča svoj 9310
najboljši izdelek

Paviljon na novem prostoru

Skrbite za zimo!

Sadje in sočivje bo takrat draga ali ga pa sploh ne bo dobiti. Nabavite si **Weckov aparat za konzerviranje sadja, sočiva in drugih**.

Glavno zastopstvo in zaloga za kraljevino SHS FRUCTUS d. z. o. z., LJUBLJANA, Tabor 2.

Potri globoke žalosti naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljeni in nepozabni sogrop, stari oče, tast, stric in svak, gospod.

Matija Drouenik
strojedovja južne železnice v pok.

dne 2. septembra 1923 ob 8. zvečer v 78. letu svoje starosti, previden s sv. zakramenti, po daljšem bolehanju, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragtega rajnega se vrši v torek, dne 4. septembra 1923 ob 4. popoldne iz postajnega poslopa v Ponikvi ob južni železnici na pokopališče v Ponikvi.

Pokojnika priporočamo v blag spomin.

Ponikve, 3. septembra 1923.

Žalujoči ostali.

Odobreno od ministrstva Narodnega zdravja novoiznajdeno in klinično preizkušeno zdravilo kot najbolje sredstvo proti revmatizmu je

„RADIO BALSAMICA“

doktorja Ivana Rahlejeva.

Zdravilo je pantentirano in začitno z znamko na naši državi in v vsem kulturnem svetu. Izdeluje in razpošilja se po vsem svetu samo iz laboratorija dr. Ivan Rahlejeva z Bleda, sedaj preseljenega iz Ljubljane v Beograd. Za informacije in naročila se je obrniti na laboratorij dr. Ivan Rahlejeva, Beograd, Kosovska broj 43.

Senzacija!

ESKIMO-VENTILATOR

Senzacionala iznajdba na polju prezračevanja
GENERALNO ZASTOPSTVO ZA KRALJ. JUGOSLAVIJO

KAREL BASTIANČIĆ
stroji, tehnične in električne potrebštine
LJUBLJANA, PALAC LJUBLJ. KREDITNE BANKE.

Predvajamo v sejem. paviljon K št. 525.

Za odgovore uprave
naj se priloži
1 dinar.

MALI OGLASI

Prodam

Studentovska ulica št. 11.
9311

Volna

Priklopni voz
(modern) za motorno ko-
lo proda tvrdka Henrik
Kenda, Ljubljana. 8831

Godbeni avtomat
na utru, dobro ohranjen,
se poceni proda v gostilni-
nu Dunajski cesti št. 71.
9192

Namizna preproga
170 x 170 cm, fino ročno
vezenje na svilenem plis-
šu se proda. — Dunajska
cesta 71, pritliče. 9193

Kočija,
lahka, novo renovirana,
polpkrita, enoprvnica,
se proda. — Poizve se:
Bohoriceva ulica št. 14.
9217

Nova hiša
s tremi sobami, kuhinjo,
kopalno sobo, verando, se
proda. Cela 180.000 Din.
— Naslov pove uprava
»Slov. Naroda«. 9204

Proda se vila
v krasnem vrtom v Zgor-
nji Šiški (solastnina).
Cena 900.000 K. — Po-
jasnila: Ivan Sušnik, Po-
lanská cesta 51. 9147

Nova jedilnica
(elegantna), iz mahago-
njivega lesa, se zaradi
preselitve iz Celja proda.
— Naslov pove uprava
»Slov. Naroda«. 9247

Posestvo s hišo
v Mostah št. 14 pri Ljub-
ljani se proda za 950.000
kron. — Pojasnila daje:
Franc Vodnik, Slovensko-
ga ulica 21. 9307

Prodam novo hišo
(tri sobe, kuhinja, shram-
ba, klet in hlev). Pri hiši
je vrt, sadonosnik, njiva
in travnik. Cena ugodna.
— Schneider, Devina,
Slovenska Bistrica. 9312

Parcela
v izmeri 666 m², na lepi
razgledni točki v bližini
Čelovške ceste in Ljub-
ljane, napredaj. — Poiz-
ve se pri Bergantu, Zgor-
nja Šiška št. 34. 9255

Prodam
veliko množino vinskih
sodov in 5 močnih hram-
nih sodov po 40 hekti,
za pivo, vino ali žganje.
— Avguštin, Ljubljana,
Sp. Šiška, Jernejeva cesta
št. 237. 9268

Prodajna
prodaja.
tovarne pohištva, strojev
ter zemljišč z veliko vodo-
no silo v Vintgarju pri
Bledu. — Dne 7. septem-
bra ob 11. uri se vrši v
Vintgarju prodaja vsega
podjetja »Vintgar« z ve-
liko vodno silo. — Na-
tančneje prejšnjo sodne
objave v tem listu. 9059

Prodajna
prodaja
z obiskovalcem
velesejma in
trgovcem!

Vled velike zaloge pro-
dam raznega trgovske knji-
ge, pisemski papiri in ma-
pah in skratkah, svilni
in kreplji papir, kuverte,
razglednice, razne svins-
nike (olovke), šolske po-
trebštine itd. na debelo
po izredno nizkih cenah.
— J. Pevalek, Ljubljana,
Židovska ulica 3, I. nadstropje,
dvorišče. 9309

Napredaj:

trije Diescl-motorji (eden
70 in dva vsaki po 30
konjskih sil), večji kolis-
čina jermenje, osi, ležišč,
konzol, nosilk in pet ve-
likih rezervarjev. Kern,
Celovška cesta 91/a Ljub-
ljana 7. 9219

Spalna oprava

kompletna, se radi po-
manjkanja prostora po
ugodni ceni proda. Oprava
je še skoraj nova in
v najboljšem stanju; vse
z marmornatimi plošča-
mi. — Vpraša in ogleda
se pri cerkvenku, trnov-
sko župnišče, Ljubljana.
9320

Zemljišče,

veliko 36.000 m², poraščeno
z mladim gozdom, krasen stavbi prostor za
vile, hotel, sanatorij, viš.
900 m nad morjem, v
enem najlepšem delov
Gorenjske, blizu kolo-
dvora, se proda. — Naslov
pove uprava »Slov. Naroda«.
9256

Prodam konja,

4 in pol letnega, svetlo-
rjavega, ca. 15 pesti viso-
kega, izvrstne krvi ter
kobil 3 in pol letno,
angleško-arabsko, temno-
rjava, plemnitve krvi. —
Oba izvrstna dirkača.
brezhibna za vožnjo in
pod sedlom. — Naslov
pove uprava »Slovenske-
ga Naroda«. 9070

Hiša v Šmarjeti

št. 32, zidana in z opoko
krita, tik farne cerkev,
pet minut od Rimskih
toplic, se proda. Prostra-
niki lokal za trgovino, obo-
kana klet, štiri sobe in
kuhinja v pritličju. Sposi-
lja v podstrešju še
tri sobe, vrt za zelenjavno,
sadonosnik in drvarnica.
Ponudbe sprejema lastnik
Janez Bider, posestnik
v gostilničar, Kokarje
h. št. 28, p. Mozirje.
9300

Zaga in mlín

s štirimi kamni ter stro-
jem za izdelovanje kaše,
z vodno silo, skozi celo
leto v polnem obratu, v
zelo prometnem kraju, 15
minut od železniške po-
staje, se s pripadajočim
stanovanjem, ev. z zem-
ljiskom in gospodarskimi
poslopiji radi bolezni takoj
po ugodni ceni proda.
Zelo pripravno za
lesno trgovino. — Podrob-
ne pojasnila daje Ivan
Ogorlec, posestnik v Ri-
gonici št. 9, p. Dobova
pri Brežicah. 9188

Sobo,

najraje v stredini mesta,
iščeta dva akademika-
brata 1. oktobrom. —
Ponudbe z navedbo po-
gojev pod »Mirna«/9290
na upravo »Slov. Nar.«.
9282

Stanovanja

z izjemno dobroga stanja
se sprejmete na hrano in
stanovanje gimnaziji profesor.
Poizve se v upravi »Slov. Naroda« ali Kolo-
dvorska ulica št. 13, pri-
tliče. 9275

Kot sostanovalec

na hrano in stanovanje
se sprejme gospod.
Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.
9317

Meblovana soba

se odda takoj boljšemu,
solidnemu gospodu.
Naslov pove uprava »Slov. Naroda«.
9282

Prazno sobo

v novi ali stari hiši išče
gospa, ki je ves dan od-
sotna. Najemnine po-
stranska stvar. — Po-
nudbe pod »Prazno«/923
9314 na upravo »Slov. Naroda«.
9285

24.000 Din,

event. več letne najem-
nine tudi za več let na-
prej se plača za konforto
po stanovanju januarja
ali preje v novejši hiši
blizu središča mesta. —
Ponudbe do petka pod
Zakonca brez otrok/9299
na upravo »Slov. Nar.«.
9188

2 izurjeni pletilki

se išče za stalno proti
dobi plači in delni oskrbi.
— Naslov pove uprava
»Slov. Nar.«/9132

Iščem službo

pri kakšni boljši rodbini
za varovanje otrok, kjer
bi tudi šivala. Grem tudi
izven Ljubljane: najraje
v Beograd. — Naslov
pove uprava »Slovenske-
ga Naroda«. 9285

Stanovanje

v vili ali hiši, obstoječe
iz dveh ali treh sob ter
pritlikin, išče zakonski
par brez otrok. Plača po
dogovoru. — Ponudbe
do 8. t. m. pod »Stan-
ovanje/9275« na upravo
»Slov. Naroda«. 9285

2 izurjeni pletilki

se išče za stalno proti
dobi plači in delni oskrbi.
— Naslov pove uprava
»Slov. Nar.«/9132

Fotografski uče- nec ali učenka

se takoj sprejme. —
Naslov pove uprava »Slov. Nar.«.
9308

Isčem službo

pri kakšni boljši rodbini
za varovanje otrok, kjer
bi tudi šivala. Grem tudi
izven Ljubljane: najraje
v Beograd. — Naslov
pove uprava »Slovenske-
ga Naroda«. 9285

Za večjo trgovino

z mešanim blagom v pris-
jetnem prometnem trgu
na deželi se išče starejši,
popolnoma usposobljeni
poslovodja, ki naj bo tudi
v knjigovodstvu in ko-
respondenciji več. Oni, ki
bi imel vsebine v sred-
stva, da prevzame morda
pozneje trgovino v na-
jem, ima prednost. —
Ponudbe je poslati pod
Poslovodja/9017 na upravo
»Slov. Naroda«. 9303

Korespondentinja,

samostojna, s pisarniško
praksou v nemščini in hr-
vastini brez pogojenja per-
fektna, dobit dobro plačane
zaposljene. — Ponudbe
je poslati: Ljubljana, Vele-
slovenje paviljon/9138 ali
na tovarno klobukov, Suboticia,
Tresnjevka. — Tesnopske imajo
prednost. Tam se sprejme
tudi perfektna knji-
govodstva z večletno
praksou, večjo nemščino
in hrvaščino, takoj. 9303

Mornarski

kapetan, mlad, jedini sin vrlo bo-
gatog veleposiadnika, želi
ozbilno uporati simpati-
čne, kar korespondencijske,
rečenske, strojepinske, sl-
stenografske in strojepis-
ke, išče mesta: najraje
kot korespondentinja in
korespondent in strojepis-
ka. — Ponudbe pod »Praksa/9233«

Fotografski uče- nec ali učenka

se takoj sprejme. —
Naslov pove uprava »Slov. Nar.«.
9308

Isčem službo

pri kakšni boljši rodbini
za varovanje otrok, kjer
bi tudi šivala. Grem tudi
izven Ljubljane: najraje
v Beograd. — Naslov
pove uprava »Slovenske-
ga Naroda«. 9285

Za večjo trgovino

z mešanim blagom v pris-
jetnem prometnem trgu
na deželi se išče starejši,
popolnoma usposobljeni
poslovodja, ki naj bo tudi
v knjigovodstvu in ko-
respondenciji več. Oni, ki
bi imel vsebine v sred-
stva, da prevzame morda
pozneje trgovino v na-
jem, ima prednost. —
Ponudbe je poslati pod
Poslovodja/9017 na upravo
»Slov. Naroda«. 9303

Korespondentinja,

samostojna, s pisarniško
praksou v nemščini in hr-
vastini brez pogojenja per-
fektna, dobit dobro plačane
zaposljene. — Ponudbe
je poslati: Ljubljana, Vele-
slovenje paviljon/9138 ali
na tovarno klobukov, Suboticia,
Tresnjevka. — Tesnopske imajo
prednost. Tam se sprejme
tudi perfektna knji-
govodstva z večletno
praksou, večjo nemščino
in hrvaščino, takoj. 9303

Mornarski

kapetan, mlad, jedini sin vrlo bo-
gatog veleposiadnika, želi
ozbilno uporati simpati-
čne, kar korespondencijske,
rečenske, strojepinske, sl-
stenografske in strojepis-
ke, išče mesta: najraje
kot korespondentinja in
korespondent in strojepis-
ka. — Ponudbe pod »Praksa/9233«

Isčem službo

pri kakšni boljši rodbini
za varovanje otrok, kjer
bi tudi šivala. Grem tudi
izven Ljubljane: najraje
v Beograd. — Naslov
pove uprava »Slovenske-
ga Naroda«. 9285

Zahvala

za iskreno sočutje povodom smrti na-
sega preljubega očeta

Cene oglašom do 20
besed Din 5—; vsaka
nadaljnja beseda 20
para, z davčno vred-

Trg. pomočnik
(železničar), prvovrstni
prodajalec, išče službo.
— Ponudbe pod »Stro-
kovnjak/9306« na upravo
»Slov. Naroda«. 9306

Kletarski hlapec
izvežban v vseh kletar-
skih poslih se sprejme.
— Ponudbe pod »Kletar/
9294« na upravo »Slov.
Naroda« do 7. t. m.

Kontoristinja,
več pisarniških del, išče
službo; gre tudi kot bla-
gajničarka. — Ponudbe
pod »Nastop takoj/9078«
na upravo »Slov. Nar.«.

Prirezovalec
za gornje dele, izurjen,
se sprejme. Nastop takoj.
Plača po dogovoru.
— Naslov: Kralj Franc, No-
v. Vodmat, Društvena
ulica 64. 8941

Zamenja se
lepo stanovanje v mestu
z električno razsvetljavo,
dvema parketiranimi so-
bam, kuhinji in pritiski-
nami z enako ali večje

Stanovanje
(sobo in kuhinjo) išče za-
veznički par brez otrok,
event. samo prazno sobo.
Plača dobro. — Ponudbe
pod »Dobra naj

Ljubljanska gradbena družba

Z.O.Z. LJUBLJANA RIMSKA CESTA 13 TELEFON 527

Projektira in izvršuje najsolidnejše zgradbe vseh vrst ■ Točna izvršitev Lastno tesarstvo ■ Stavbno mizarstvo Parna Žaga

Pozor! Pekarne! Pozor!

Terramalt

je najboljši pridevek k pečivu.

Terramalt daje pečivu lepo barvo, dober vanj in okus ter napravi kruh rahel. Pripravoča se vsem pekarjam v izkušnjo. Dobiva se v vsaki množini pri družbi „Slovenija“, Ljubljana, Gospodská ulica štev. 4.

Priložnostni nakup.

Lokomobile, motor na bencin in nekaj drugih strojev in poljsko železniški material vse rabljeno, proda ceno

„OBNOMA“

gradbena družba z o.z., Ljubljana, Dunajska cesta.

Stavbno podjetje

AND. ČERNE,**LJUBLJANA**

Linhartova ul. 9.

Stavbno podjetje

Sv. Petra cesta 23.

Izvršuje vsa v to stroko spaojača dalej najcene in najsolidnejše. Izgotavlja načrte od najpriprostejše do najbogatejše izvršbe ::

Na razpolago Prospekti na razpologo!

Brata BRUNSKOLE Ljubljana

Židovska ulica 5.

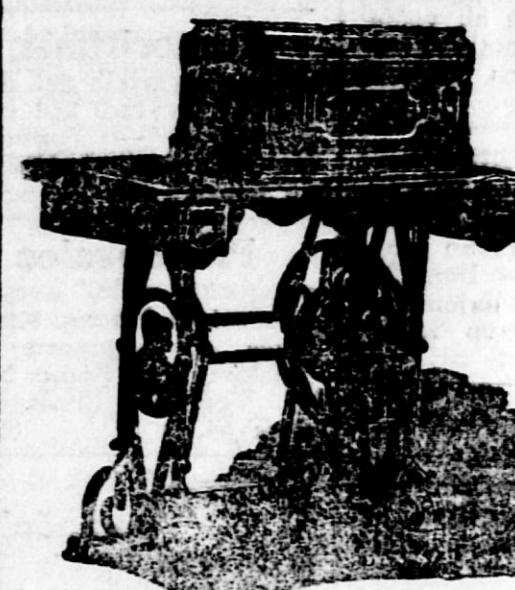
Konfekcija lastnih delavnic in najmodernejše kraljštvo za dame in gospode

Najnoviji modeli cenjenim gostom vedno na raspolago. P. n. cejene dame in gospode, ki želite imeti redno elegantno in po zelo nizki ceni narejeno obleko najpred svojim odhodom iz Ljubljane obiskejo trgovino:

Brata Brunskole, Ljubljana Židovska ulica 5. in na Veleselju

III 311. Paviljon II. štev. 311. III

Ne zamudite prilike!

Ravno prišli šivalni stroji po znižanih cenah Namizna oprava (blesteck). Kina in pravo srebro. Ure budilke, žepne, srebrne in zlate. Verižice-zapestnice, uhani, prstanji in briljanti, vse po najnižjih cenah.

Se priporoča za obilen obisk

Jos. Selovin-Čuden
Ljubljana, Mestni trg 13.

Zahitevajte! POVSOD Zahitevaj!

„AMBRA“ perfume

Eau de Cologne Special
Eau de Cologne Double
Pudre vseh vrst barv
Prašek in pasta za zobe
Voda za usta, najboljša voda sedanjosti
Lanolin Crema original
Shampoo tekoči

SPECIALITETA:
„AMBRA“ voda proti izpadanju las. Od danes priznanih edino sigurno sredstvo te vrste.

Vsi „AMBRA“ parfumi in kosmetički preparati so enaki francoskim izdelkom.

Glavna zaloge: ZAGREB, Gajeva ulica 7.

Zahitevajte cenike!

Fran Ravnikar

mestni tesarski mojster
Ljubljana, Linhartova ul. 25

Telefon stev. 415 Poštno-čekovni račun 11.428

Izvršuje vsa v svojo stroko spadajoča dela in sicer vodno in nadalno ter umetno tesarstvo.

Parna Žaga in strojne delavnice

Prevzemam po danih kakor tudi lastnih načrtih zgradbe mostov, jezov, hiš, vil ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stolne strehe, kupole in cerkvena osterja, balkone, vrtna ulice, verande ter razna druga vrtna arhitektonična dela. Stopnice, dekorativne stropove ter dekorativne stenske opaže. Za razne industrijske stavbe opozarjam zlasti na moje patentirane nosilce za večje proste razpetine od 12–15 m.

Razstava v paviljonu za stavbeno stroko in lesno industrijo

„ALAT“

**TVORNICA
OZKOTIRNIH
ŽELEZNIC**

Izdelujemo

okretaljke, obračalnike, okolesine za vagonete, ležišča za vse raztöne, kakrsnekoli izvršitev.

TELEFON 7 - 11

Dobavljamo kompletné ozkotirne železnice

za žage, lesne trgovine, opekarnice, rudnike in vse druge industrije.

Gajeva ul. 59

ZAGREB

Gajeva ul. 59

L. Mikus

Ljubljana, Mestni trg 15
pripravlja svoja zaloge delnikov in solinjakov ter sprejemalnih pacic.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Stavbna parcela

z industrijskim tirom v najlepši legi se cena proda.

Tavčar & Svetina,
Ljubljana, Gospodská ulica 6

Alojz Pregled

Ruše pri Mariboru, izdelovalj vsakovrstnih damskih in moških oblek.

Specijalist za izdelavo vseh vrst usnjatih oblek, klobukov čepic, torbic itd.

Postrežba točna.

Nizke cene!

Otroški vozički več vrst od Din 250—

Dvokolesa novi modeli z dobro prevmatiko že od Din 1500— naprej.

Motorčki najnovješti amerik. tipa "Evans" in D. K. W. ter "Orionette" in "Motorette".

Pnevmatika: zračnice z garancijo od Din 65—.

Preprodajalci in mehaniki nižje cene. Sprejemajo se tudi vsa popravila, emajliranje in polniljanje.

Tribuna F. B. L., toverna dvokoles in otroških vozikov, Ljubljana, Karlovška cesta 4.

Paviljen „F“ št. 191

ZIDARJI

Za notranje delo transformatorne hiše Elektrarne Fale se sprejme takoj 8 vrhli zidarjev z dobro plačo in zunanjimi dokladami. Vozni stroški v Fale se povrnejo ako ostane doizvršitve dela. Stanovanje je priskrbljeno, delo traja približno 2 meseca. Prijave se sprejema pri stavbenem vodstvu v Fali ali Splošni stavbeni družbi, Matibor, Aleksandrova c. 12 I.

KRZNAR IN IZDELOVATELJ CEPIC

ELIGIJ EBER

LJUBLJANA -- KONGRESNI TRG 7

Izdelujem iz krzna:

Damske plašče, muze, bove in vratnike za dame, gospode itd.

Sprejemam vsakovrstna popravila, moderniziranje damskih plaščev itd.

Utemeljeno god. 1881.

Utemeljeno god. 1881.

And. Jakil

Tvornica koža i cipela d. d. - Karlovac

Brozav: Jakil - Karlovac. Telefon: pisarna 70, tvornica 50, stan 110. Podružnice: Zagreb, Gundulićeva ul. 20 — Ljubljana, Poljanska cesta 13, Beograd, Skopljanska ul. 3.

Proizvadja:

Cipele muške, ženske in dječje iz boksa, u sviju bojama, teletine i kravine:

Moderne, amerikanske i obične radničke (bakandže).

Kipse cugovane Boxcalf. Solidna kvaliteta.

Paviljon „J“ 394.

Tvornica umetnega marmorja

„LIPOLIT“ d. z o. z.

Ljubljana

SLOMŠKOVA UL. 19

Ljubljana

Izdelovanje betonskih plošč v imitaciji marmorja v vseh barvah, s travnim, vačem eruzijam klijubnitočim bleskom. Specjalna uporaba za stenske obloge, plošče za pohištvo, sklepalne plošče, napisne plošče it. d.

Patentirano.

Edino podjetje te vrste v Jugoslaviji.

Otvoritev trgovine.

Vljudno naznanjam slavnemu občinstvu, da sem zopet otvorila

MANUFAKTURNO TRGOVINO

ter prodaja otroških in ženskih oblek ter perila v lastni hiši so. Petra cesta 38 (preje Rogelj)

Skrbelja bom vedno, da bom postregla cenj. odjemalcem z dobrim blagom po najnižji ceni.

Priporočam se za obilen obisk vsem starim in novim odjemalcem.

L. Tomšič.

„ETA“

GOREČICO (SEN)

Katera se odlikuje po svojem izrednem okusu in kakovosti

„ETA“
TOVARNA GOREČICE
DRUŽBA Z O. Z.
KAMNIK

GROS ROMAN & CIE, PARIS

POTISKANI MARKIZETES, FLANELE, SATIN, FRENCHES

KÜNZLI & MENZI, ZAGREB
ILICA 36

Generalno zastopstvo za SHS

Generalno zastopstvo za SHS

Posebnikom velesejma priporočamo

naslednje: restavracije trgovine in kavarne v Ljubljani.

FRAN LUKIĆ

konfekcija za dame in gospode, velika zaloge dežnih plaščev ter pletenih vseh vrst.
Ljubljana, Pred škofijo 19.

Filip Bizjak

krznar, izdelovatelj čepic
Kolizej, Gospodstvo o.

Ure, zlatnina, srebrnina

Ed. Skopek

Mestni trg 8.
Popravila točno in solidno.

Modna trgovina za dame in gospode

A. Sinkovic nasl. K. Soss

Vedno novosti. Mestni trg 19. Cene nizke.

Ig. Žargi „Pri nizki ceni“

zaloge perla za gospode in dame
Sv. Petra cesta 3.

Anton Verbič

dellikatese, špecerija
zaloge vseh vrst sira
Stritarjeva ulica št. 2.

J. Wanek

krznarstvo, trgovina
čepic in klobukov
Sv. Petra cesta št. 19.

Tvrda F. & I. Goričar „Pri Ivanki“

Ljubljana, Sv. Petra cesta 29.

Manufaktura, moško in žensko perilo lastnega izdelka
ter vsakovrstni modni predmeti po znižanih cenah.

Čevilli - obuće na veliko

Aleksander Oblat

Sv. Petra cesta 18.

L. Mikuš

Mestni trg štev. 15.
tvornica dežnikov
zaloge sprehajalnih palic.

Trgovina papirja

Ivan Gajšek

Ljubljana, Sv. Petra cesta 2.

„Triglav“

tovarna perila
Ljubljana,
Koledvorska ulica 8.

M. Bartl

modna trgovina
in parfumerija.
Stritarjeva ulica št. 2.

Zajutirkovalnica

T. Mencinger

Sv. Petra cesta št. 43.
na dvorišču.

Karol Till

papiralca
Kongresni trg 8.

Josip Vidmar

Ljubljana
Pred škofijo 19.
Tovarna dežnikov in soščnikov.

Franjo Grabjec

fotogr. umet. zavod
Miklošičeva cesta 6.

Modna trgovina

A. Persche

Ljubljana
Pred škofijo 21.

Albina Bogataj

izdelovanje perila
Židovska ulica 1/II

J. Marchiotti

trgovina usnja
na drobno in debelo
Sv. Petra cesta 30.

Marija Rogelj

manufakturna trgovina, perilo za gospode in dame.
Blago dobro, cene nizke.
Lingarjeva ulica št. 4.

Papirna trgovina

M. Tičar

Ljubljana
Selenburgova ulica 1.

„Singer“

šivalni stroji

(Bourne & Co, New York)

Selenburgova ulica 3.

Kavarna „Evropa“

Ljubljana

Dunajska-Gospodstva c.

„Marodna kavarna“

Dvorski trg

Josip Carl.

„Gostilna Vidmar“

(Težak)

Sv. Jakoba trg štev. 5.

Restavracija „pri Roži“

Ljubljana

Zidovska ulica štev. 6.

Restavracija na glavnem kolodvoru

Ljubljana.

Restavracija „pri Novem svetu“

Gospodstva cesta 14.

Kavarna Central

Sv. Petra nabrežje

ob Zmajskem mostu.

Ig. Žargi

„Pri nizki ceni“
vse potrebščine za
krojače in šivilje.
Sv. Petra cesta štev. 3.

M. Sedej-Strnad

modni salon
Prešernova ulica št. 3.

A. SUŠNIK, železnina

Ljubljana, Zaloška cesta.
Zelezo, portland cement, štedilnike, peči, vodovodne cevi, sesalke za
vodo in vino, stiskalnice, mline za grozdje, brzoparilnike, tehnike, raz-
lično orodje za obrtnike in poljedelce, potrebščine za stavbe in pohištvo,
kuhinjsko posodo in vso železnino po znižanih cenah.

Ivan Bogataj

elektrotehn. podjetje
Sv. Petra cesta 30.

Friderik Šerbec

galanterijska trgovina
Stari trg št. 4.

Modna manufakturna trgovina

Janko Cešnik

LJUBLJANA

Lingarjeva ulica

Stritarjeva ulica

Priporoča pri nakupu svojo zalogo najnovješega blaga za ženske in moške obleke, belo in barvasto perilo, raz-
vrstne preproge, tekalnike, zaves, odeje itd., po zmerno nizki cen!

F. K. Kaiser

puškar
v Ljubljani.

Adrija

drogerija, fotomanufaktura, parfumerija
Selenburgova ulica 5.
nasproti glavne pošte.

K. Jurman

aptit - specijalist
Selenburgova ul.

J. Maček

LJUBLJANA
Aleksandrova cesta 3.

Snoj & Modic

priporoča svojo manu-
fakturno in modno
trgovino
Prešernova ulica.

IG. ŽARGI

„Pri nizki ceni“
modna trgovina
Sv. Petra cesta 3.

„Olla“ gumi

najsigurnejša in najbolj poznana
higijenska guma sedanjosti.
Razpošilja na drobno in debelo
Parfumerija „URAN“ Ljubljana

Mestni trg 11.

Fotografski atelje

Ivan Pogačnik

Aleksandrova cesta

Trgovina šivalnih, pisal-
nih strojev in koles

Iv. Jax in sin

Gospodstva cesta 2.

Narodna knjigarna

Ljubljana
Prešernova ulica 7.

Oddam v najem

tovarniške prostore

Pismene ponudbe na upravnosti Slovenskega Naroda
pod Tovarna 9139.

Naročajte

„Slovenski Narod“

oooooooooooo

Nizke cene!

Kupujte in naročajte suknjo, modno blago, perilo i. dr. pri

Engros - Endetail

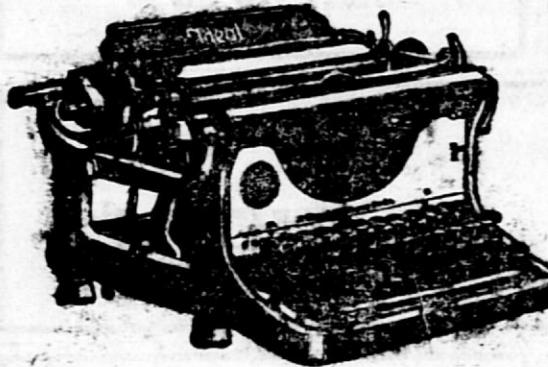
LENASI

LJUBLJANA
Stritarjeva ulica 4

USTANOVljeno 1908

&

GERKMAN

Pisalni
stroji
Razmno-
ževalni
aparati
Račuški
stroji

THE REX CO.

LJUBLJANA
Gradišče 10ZAGREB
Duga ulica 32

Ustanovljeno 1908

Paviljon H, št. 290

Pisar-
niško
pohištvo
ter vse
pisarniške
potreb-
ščine

Josip Kregar

oblastveno preizkušeni mestni tesarski mojster
Ljubljana Cesta na Kodeljevo štev. 2 Ljubljana

Izvršuje vsa v svojo stroko spadajoča dela in sicer
vodne in nadstrelne stavbe ter umetno tesarstvo. Pre-
vzemam po danih kakor tudi lastnih načrtih zgradbo
moskov, jezov, hiš, vil, ter razne gospodarske in indu-
strijske stavbe, stolpne strene, kupole in cerkvena ostrešja,
 balkone, vrtné utice, verande, ter razna druga vrtna
 arhitektorna dela. Stopnice, dekorativne stropove, ter
 dekor. stenske opaže. 8685

Ne pozabite obiskati

SINGER
paviljon „F“
oddelek štv. 155

na LJUBLJANSKEM VELESEJMU

Tvornica perila

A. RAŽEM CO., Ljubljana, Zabjek 3,

se priporoča cenjenim trgovcem za nakup
moškega perila v največji izbiri.

Na zalogi ima vedno vse vrste
moških srajc, spod. hlač, spal-
nih srajc, ovratnikov itd. itd.

Cene zmerne, postrežba tečna. Samo na dobro.

Tovarna kanditov

FR. ROZMAN

MARIBOR, Aleksandrova cesta štev. 57
priporoča vse vrste kanditov (bonbonov)
po najnižjih tovarniških cenah.

Zahtevajte cenik! Zahtevajte cenik!

TEODOR KORN

LJUBLJANA, Poljanska cesta 8

se priporoča

cenj. občinstvu za izvrševanje vsakovrstnih kle-
palskih in vodovodnih inštalacijskih del ter za
pokrivanje streh. Vsa stavbinska in klepalska
 dela v priznano solidni izvršitvi. — Proračuni
brezplačno in poštinsko prostlo. — Popravila točno
in po najnižji ceni. Pločevinasta ambalaža kakor
kante za firme, ojce, bencin, doze za barve,
::: kandite in konzerve. :::

TVRDKA

A. VOLK, LJUBLJANA

VELETRGOVINA ŽITA IN MLEVKIH IZDELKOV
priporoča iz svoje zaloge vse vrste pšenične
moke najboljših banaških mlinov, otrobe,
koruzne in ajdove izdelke, kašo,
ješprenj, nadalje pšenico,
koruzo, oves, fižol in
druge poljske
pridelke.

Telefon št. 449.

Brzojav: Volk.

ZAHTEVATE PONUDBE!

„Svetla“ d. d.

CENTRALA:
RIMSKA CESTA 2 HILŠERJEVA UL 5

PODRUZNICE:
DUNAJSKA C. 20 MESTNI TRG 25

Maribor Zagreb Beograd

Tovarniška zaloge polnogumastih obročev,
pnevmatike in vse vrste tehničnih gumijevih cevi,
auto-delov in vsakovrstnega
auto-materijala.

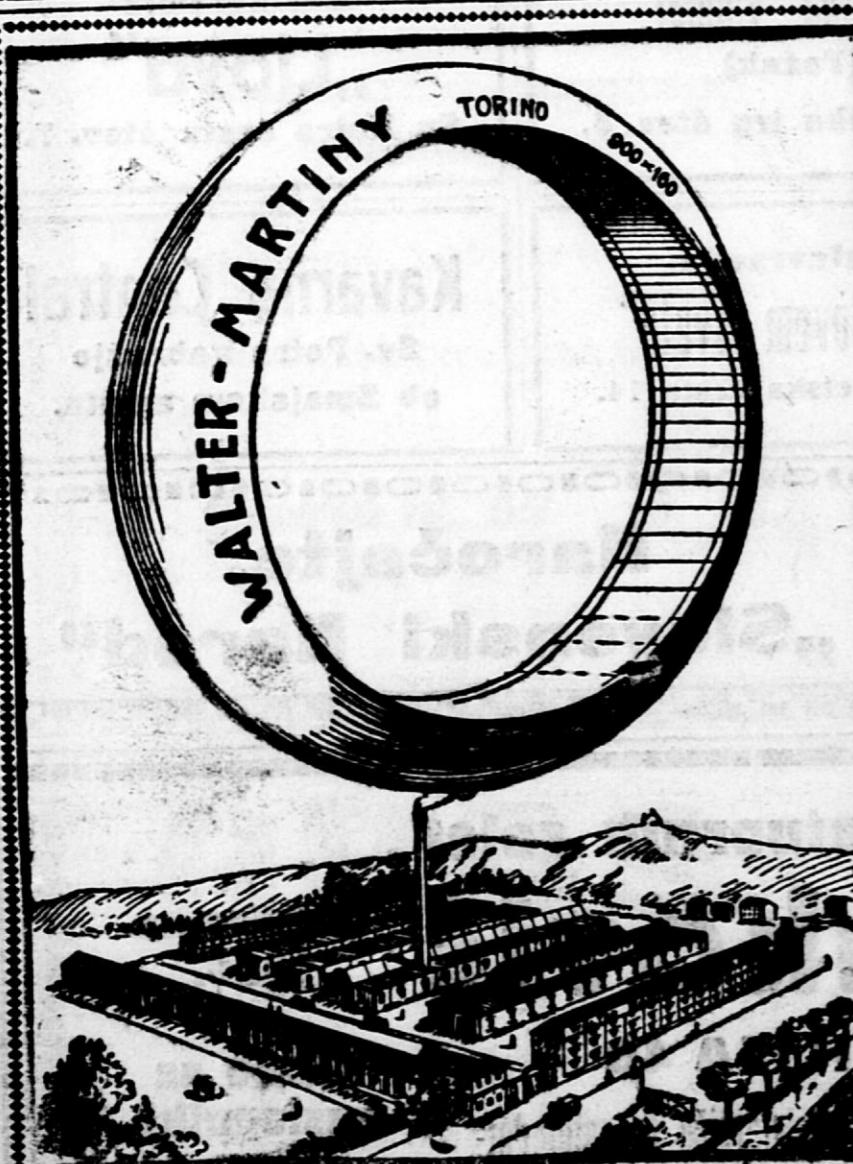
Na razpolago
stiskalnica za montiranje polnogumastih obročev.

Velika zaloga elektro-materijala

Zastopstvo svetovnih tovarn.

Solidna in tečna posredstva.

Cene brez konkurenca.

Ant. Krisper

Ljubljana, Mestni trg štev. 26

Izdelovanje čevljev — Velika zaloga ple-
tenine, drobnega in galanterijskega
blaga — Eksport kranjskih iz-
delkov: krtač, zobo-
trebov itd.

COGNAC - MÉDICINAL CRÉME - LIQUEURE TRIPLE - SEC

„ALKO“

D. Z. O. Z.

LJUBLJANA, KOLIZEJ

VELESEJEM PAVILJON „L“ 483-484